

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka solidarności we współczesnej demokracji liberalnej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I i II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I i II roku z grupy przedmiotów Wykłady historyczne z filozofii
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem wykładu jest prezentacja solidarności jako jednej z ważnych kategorii filozoficznych. Etyka tworzona na fundamencie solidarności podkreśla potrzebę sprawiedliwości społecznej, naturalny charakter więzi międzyludzkich, rolę rodziny i tradycji, pozytywny wpływ religii na życie publiczne. Etyka solidarności wyrasta w Polsce z doświadczenia Sierpnia 1980 r. Wiąże się z powstaniem wielkiego ruchu społecznego „Solidarność”, który rozpoczął proces upadku komunizmu i transformacji ustrojowej w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r. Natomiast idea społeczeństwa otwartego, promowana we współczesnych demokracjach liberalnych, stanowi pewien ogólny model życia zbiorowego, który charakteryzuje się brakiem jednoczącego światopoglądu i wspólnego celu

	moralnego, krytycznym indywidualizmem, niestabilnością związków międzyludzkich. Etyka solidarności jest dzisiaj ważną i skuteczną odpowiedzią na kryzys współczesnej demokracji liberalnej w wymiarze globalnym. Do najważniejszych przejawów tego kryzysu można zaliczyć m.in. społeczną atomizację, rozwarstwienie społeczne, dezintegrację różnego rodzaju wspólnot, wykluczenie społeczne, depersonalizację więzi międzyludzkich.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Solidarność jako kategoria etyczna	2
2.	Filozoficzne interpretacje solidarności	2
3.	Kategoria solidarności na przestrzeni dziejów	2
4.	Etyczny wymiar pierwszej „Solidarności”	2
5.	Solidarność i marksizm	2
6.	Podstawy etyki solidarności	2
7.	Myślenie według wartości	2
8.	Etyka solidarności Józefa Tischnera	2
9.	Homo sovieticus i postkomunizm	2
10.	Idea społeczeństwa otwartego	2
11.	Etyka neoliberalizmu	2
12.	Od tolerancji do solidarności	2
13.	Etyka solidarności i kumunitaryzm	2
14.	Problem „Ewangelii Sukcesu i Dobrobytu”	2
15.	Przyszłość solidarności i ekonomii neoliberalnej	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
---------------	---	--	--

FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student wyjaśnia genezę oraz ewolucję idei solidarności w kontekście filozofii politycznej i etyki XX i XXI wieku.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student analizuje i porównuje wybrane koncepcje solidarności w ramach liberalnej demokracji, odwołując się do tekstów filozoficznych autorów takich jak Rawls, Habermas, Taylor, Honneth.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U02	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie formułuje i uzasadnia stanowisko wobec problemu solidarności społecznej w kontekście napięć między wolnością jednostki a dobrem wspólnym.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student rekonstruuje i porównuje typowe linie argumentacyjne charakterystyczne dla etycznych i politycznych teorii solidarności, wskazując ich implikacje normatywne.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	1
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach
2. Przygotowanie lektur obowiązkowych
3. Zdanie egzaminu ustnego

Dopuszczalne są dwie nieobecności

Literatura obowiązkowa

1.	Chudy W., Zdrada Solidarności, „Ethos” 67-68 (2004), s. 84-121.
2.	Kobyliński A., Dzieje „Solidarności” i wojna idei, wSieci (2016)35, s. 66-68.
3.	Tischner J., Etyka solidarności. Homo sovieticus, Kraków 1992.

Literatura uzupełniająca

1.	Chmielewski A., Społeczeństwo otwarte czy wspólnota? Filozoficzne i moralne podstawy nowoczesnego liberalizmu oraz jego krytyka we współczesnej filozofii społecznej, Wrocław 2001.
2.	Kobyliński A. (red.), Wiara i wolność. Doświadczenie i dziedzictwo pierwszej „Solidarności”, Płock 2001.
3.	Kobyliński A., Post-Communism, Liberalism and Solidarity in the Countries of Central and Eastern Europe after 1989, „Seminare. Poszukiwania Naukowe” 39(2018)4, s. 105-113.
4.	Kobyliński A., The Role of Solidarity in an Open Society. W: Europejskie konteksty interkulturalnej komunikacji, red. P. Ivanic, M. Hetenyi, Z. Taneski, Nitra 2009, s. 139-148.
5.	Krasnodębski Z., Demokracja peryferii, Gdańsk 2003.
6.	Kucz M., Etyka neoliberalizmu, Kraków 2019.
7.	Kupczak J., Idea solidarności w myśli Karola Wojtyły, „Ethos” 67-68 (2004), s. 67-83.
8.	Legutko R., Etyka absolutna i społeczeństwo otwarte, Kraków 1998.
9.	Szacki J., Liberalizm po komunizmie, Kraków 1994.
10.	Weigel G., Ostateczna rewolucja, Poznań 1995.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Antropologia filozoficzna
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Michał Zembrzusi
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	nd.
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Wykłady historyczne z filozofii</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład historyczny z filozofii
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest wprowadzenie studenta do wybranych zagadnień antropologii filozoficznej, zarówno w wymiarze systematycznym, jak i historycznym. Zajęcia nie są jednak planowane jako wykład historyczny, raczej koncentrują się na ukazaniu klasycznej koncepcji człowieka, ale zarazem obecności tematyki antropologii filozoficznej w rozmaitych wymiarach kulturowych, społecznych, politycznych, prawnych itd. W zamierzeniu zajęć jest to, aby student potrafił dostrzec rozmaite (najczęściej ukryte) filozoficzne założenia dotyczące natury człowieka w rozmaitych teoriach filozoficznych, politycznych, prawnych, medycznych itd..

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Antropologia filozoficzna wśród nauk o człowieku (antropologia kulturowa, antropologia biologiczna, psychologia)	2
2.	Zarys dziejów filozofii człowieka	2
3.	Istnienie człowieka. Ujęcie strukturalne i genetyczne	2
4.	Powstanie człowieka – stworzony i zrodzony	2
5.	Człowiek jako osoba	2
6.	Czym jest dusza	2
7.	Czym jest ciało	2
8.	Płciowość człowieka	2
9.	Władze poznawcze (zmysły i intelekt) i władze dążeniowe (uczucia i wola)	2
10.	Podejmowanie decyzji i skuteczne zarządzanie	2
11.	Doskonalenie człowieczeństwa – sprawności intelektu i woli	2
12.	Problem śmierci i nieśmiertelności człowieka	2
13.	Relacje osobowe	2
14.	Człowiek i wspólnoty ludzkie	2
15.	Klasyczna koncepcja człowieka a transgresja i transhumanizm	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W05;	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student przedstawia rozwój głównych stanowisk antropologicznych w historii filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem klasycznej i nowożytnej tradycji europejskiej	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.
FI2_W06;	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także	Student charakteryzuje kluczowe pojęcia antropologii filozoficznej (np. natura ludzka, cielesność, duchowość, osoba) i ich interpretacje w różnych nurtach filozoficznych	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.

	w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego		
FI2_U02;	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	Student rekonstruuje i porównuje różne ujęcia człowieka w świetle wybranych tekstów filozoficznych, rozpoznając ich argumentacyjną strukturę	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student analizuje różnice i zbieżności pomiędzy ujęciami antropologicznymi (np. dualistycznymi, personalistycznymi, naturalistycznymi), wskazując ich konsekwencje teoretyczne	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład, w którym korzysta się z narzędzi multimedialnych. Wykład połączony jest z dyskusją moderowaną przez prowadzącego i w oparciu o pytania zadawane przez studentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	10	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się (na podstawie egzaminu):

1. Odpowiedź ustna z zakresu materiału tematycznego wykładu (stawiane są trzy pytania, oceniane oddzielnie; z ocen wyciągana zostaje średnia arytmetyczna)

2. Odpowiedź ustna z przeczytanych trzech lektur obowiązkowych (studenci na zajęciach otrzymują zestawy pytań do przygotowania w ramach trzech obowiązkowych lektur; studenci na egzaminie otrzymują trzy pytania z różnych lektur; odpowiedzi oceniane są oddzielnie a ocena za tę część jest średnią arytmetyczną za ocenione odpowiedzi).

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną z dwóch ocen składowych.

Rozkład procentowy ocen:

100 - 91% - ocena 5.0

90 - 81% - ocena 4.5

80 - 71% - ocena 4.0

70 - 61% - ocena 3.5

60 - 51% - ocena 3.0

0 - 50 % - ocena 2.0

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa (sprawdzana jest lista obecności). Możliwe są dwie, usprawiedliwione nieobecności.

Literatura obowiązkowa

1.	Andrzejuk A., <i>Człowiek i decyzja</i> , Navo, Warszawa 2007.
2.	Delsol Ch., <i>Esej o człowieku późnej nowoczesności</i> , Znak, Kraków 2003.
3.	Mazur P.S., <i>Metafizyka istnienia człowieka</i> , Wydawnictwo Ignatianum, Kraków 2018.

Literatura uzupełniająca

1.	<i>Antropologia</i> , red. S. Janeczek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010.
2.	Böhme G., <i>Antropologia filozoficzna</i> , Wydawnictwo IFIS PAN, Warszawa 1998.
3.	Darowski R., <i>Filozofia człowieka. Zarys problematyki. Antologia tekstów</i> , Wydawnictwo WAM, Kraków 2002.
4.	Delsol Ch., <i>Czym jest człowiek. Kurs antropologii dla niewtajemniczonych</i> , Znak, Kraków 2011.
5.	Fukuyama F., <i>Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej</i> , Znak, Kraków 2004.
6.	Gogacz M., <i>Człowiek i jego relacje (Materiały do filozofii człowieka)</i> , Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1985.
7.	Gogacz M., <i>Wokół problemu osoby</i> , PAX, Warszawa 1974.

8.	Hołub G., Duchliński P., <i>Ulepszanie człowieka. Perspektywa filozoficzna</i> , Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018.
9.	Mazur P.S., <i>Zarys podstaw filozofii człowieka. Antropologiczne zastosowanie metody separacji</i> , Kraków 2016.
10.	Scruton R., <i>O naturze ludzkiej</i> , Zysk i S-ka, Poznań 2020.
11.	Stępień T., <i>Wprowadzenie do antropologii filozoficznej św. Tomasza z Akwinu</i> , Warszawskie Towarzystwo Teologiczne, Warszawa 2013.
12.	Wulf Ch., <i>Antropologia. Historia – kultura – filozofia</i> , IFIS PAN, Warszawa 2016,

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ontologia przedplatońska
Prowadzący	Dariusz Piętka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy <i>Wykłady historyczne z filozofii do wyboru</i>
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Przedmiotem wykładu są koncepcje bytu (czy szerzej: rzeczywistości) u filozofów przedplatońskich. Celem zajęć jest ukazanie procesu rozwoju zagadnień ontologicznych, który ostatecznie doprowadził do powstania dojrzałych systemów ontologicznych (metafizycznych) Platona i Arystotelesa. Parmenidesa z Elei uważa się za ojca ontologii. Niewątpliwą zasługą Parmenidesa jest wprowadzenie do słownika filozoficznego terminu „byt” (τὸ εἶναι) oraz sformułowanie podstawowych zasad ontologicznych. Parmenides pozostawał jednak spadkobiercą wcześniejszej tradycji antycznej, w której problematyka ontologiczna była obecna zarówno w tak zwanym okresie mitologicznym, jak i okresie filozoficznym. U samego początku racjonalnej refleksji filozoficznej, teoria bytu stanowiła oś zainteresowań uczonych greckich. Do nich należeli już na początku milezyjscy filozofowie przyrody, którzy również poszukiwali czynnika niezmiennego, stanowiącego o jedności rzeczy, ograniczając swoje

	poszukiwania do świata przyrody jako jedyne światu danego człowiekowi w poznaniu. Ich celem było znalezienie początku, tworzywa, zasady organizującej naturę. Celem zajęć jest przedstawienie teorii przedplatońskich w świetle nowego paradygmatu heurystycznego, który został zapoczątkowany przez badania Ch. H. Kahna, który odrzuca egzystencjalny charakter wczesnej myśli greckiej.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Problem adekwatnego odczytania tekstów antycznych. Refleksje metodologiczne	2
2.	Zagadnienia metafizyczne w poezji i sztuce antycznej Grecji.	2
3.	Problematyka jedności u Talesa. Filozofia jako zastosowanie metod przyrodniczych i matematycznych do pytań podstawowych	2
4.	Arche u uczniów Talesa	2
5.	Ksenofanes jako prekursor ontologii. Nauka o ziemi i Bogu	2
6.	Zmiana i logos u Heraklita. Filozoficzna refleksja o Bogu	2
7.	Liczba jako zasada u Pitagorejczyków	2
8.	Droga Prawdy - ontologia Parmenidesa. Zasady ontologiczne.	2
9.	Pojęcie bytu i niebytu u Parmenidesa	2
10.	Argumenty Zenona jako reakcja wobec pitagoreizmu	2
11.	Modyfikacja ontologii eleackiej przez Melissosa	2
12.	Reakcja Leukipposa na eleatyzm i zagadnienie próżni	2
13.	Atomizm Leukipposa i Demokryta	2
14.	Reakcja Gorgiasza na eleatyzm. Zagadnienie niebytu	2
15.	Wpływ presokratyków na ontologiczne poglądy Platona	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy.)
FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student prezentuje rozwój zagadnień ontologicznych w myśli jońskich filozofów przyrody, eleatów i pitagorejczyków, uwzględniając ich historyczny i kulturowy kontekst.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student interpretuje i porównuje poglądy wybranych myślicieli przedplatońskich (np. Heraklita, Parmenidesa, Empedoklesa, Anaksagorasa) w zakresie rozumienia bytu, zmienności i jedności.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować.	Student samodzielnie rekonstruuje problem ontologiczny (np. zasada jedności bytu) w oparciu o źródła przedplatońskie oraz formułuje jego współczesne implikacje filozoficzne.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich	Student porównuje typy argumentacji używane przez wczesnych filozofów greckich, dostrzega ich wewnętrzną logikę oraz możliwe trudności interpretacyjne.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

	typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice		
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	15	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie do zajęć – 10 pkt
3. Odpowiedź podczas egzaminu – 30 pkt.

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen końcowa:

- 0–24 pkt - 2.0 – niedostateczny
- 25–30 pkt - 3.0 – dostateczny
- 31–35 pkt - 3.5 – dostateczny plus
- 36–40 pkt - 4.0 – dobry
- 41–45 pkt - 4.5 – dobry plus
- 46–50 pkt - 5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	G. S. Kirk, J. E. Raven, M. Schofield, <i>Filozofia przedsokratejska</i> , tłum. J. Lang, Warszawa 1999.
2.	A. Krokiewicz, <i>Zarys filozofii greckiej</i> , Warszawa 2000.
3.	W. Heinrich, <i>Zarys historii filozofii</i> , Warszawa 1925.

Literatura uzupełniająca

1.	Ch. H. Kahn, <i>The Verb „Be” in Ancient Greek</i> , Dordrecht, Boston 1973.
2.	Ch. H. Kahn, <i>Essays on Being</i> , Oxford 2009.
3.	J. Burnet, <i>Early Greek Philosophy</i> , Londyn 1930.
4.	F. M. Cleve, <i>The Giants of Pre-sophistic Greek Philosophy</i> , Haga 1965.
5.	H. Diels, <i>Die Fragmente der Vorsokratiker</i> , Berlin 1903.
6.	D. W. Graham, <i>The Texts of Early Greek Philosophy</i> , t. 1, Cambridge 2010.
7.	A. Laks, G. W. Most, <i>Early Greek Philosophy</i> , t. 1-5, Cambridge 2016.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Personalistyczne rozumienie osoby ludzkiej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru dla I i II roku (z grupy wykłady historyczne z filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Błędne koncepcje człowieka, zwane ogólnie „błędem antropologicznym”, prowadzą do poważnego kryzysu kultury, w której obecnie żyjemy. W odpowiedzi na współczesny kryzys rozumienia człowieka powstała teoria osoby w obszarze fenomenologii i personalizm. Wytworzyli ją tacy filozofowie jak: Max Scheler, Edyta Stein, Dietrich von Hildebrand, Karol Wojtyła, John Crosby. Ta „głęboka” filozofia osoby może być lekarstwem na współczesną, promowaną przez niektóre środowiska antropologię „płytką”, jednowymiarową, wręcz animalizującą człowieka. Wykład będzie się koncentrował zasadniczo wokół dwóch pytań: co tak naprawdę znaczy istnieć jako osoba i jakie są tego konsekwencje w życiu codziennym? Odpowiedzi będziemy szukać przede wszystkim w personalizmie D. von Hildebranda, E. Stein, K. Wojtyły i J. Crosby’ego.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wykład wprowadzający: Dlaczego powstał i czym jest personalizm?	2
2.	Co znaczy „być sobą”? Podmiotowość osoby ludzkiej.	4
3.	„Nieudzielalność” jako wyjątkowy atrybut osoby.	2
4.	„Odpowiedź na wartość” podstawową kategorią filozofii człowieka.	2
5.	Argumentacja za istnieniem duszy ludzkiej.	4
6.	Relacyjność osoby ludzkiej. Czym jest miłość?	2
7.	Wspólnota - spełnieniem istotnych cech człowieka.	2
8.	Bycie sobą a transcendencja	2
9.	Jak rozumieć „obraz Boga” w osobie?	2
10.	Na czym polega godność osoby ludzkiej?	4
11.	Personalistyczna koncepcja osoby lekarstwem na współczesne błędy antropologiczne.	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student przedstawia historyczny rozwój idei osoby w tradycji personalistycznej oraz jej powiązania z głównymi nurtami filozofii nowożytnej i współczesnej.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student omawia i interpretuje poglądy wybranych autorów (np. Mounier, Wojtyła, Hildebrand, Crosby, Stein), wskazując różnice i wspólne założenia w personalistycznych koncepcjach osoby.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować.	Student formułuje złożony problem filozoficzny dotyczący tożsamości osoby, wolności, relacyjności lub godności i przedstawia stanowisko wraz z jego uzasadnieniem.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student rekonstruuje i porównuje typowe argumentacje charakterystyczne dla filozofii personalistycznej, np. w odniesieniu do zagadnień etycznych lub antropologicznych.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	1
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
 2. Aktywny udział w zajęciach – 10 pkt
 3. Zdanie egzaminu ustnego – 30 pkt
- Dopuszczalna są dwie nieobecności.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Crosby, J. F., „Zarys filozofii osoby. Bycie sobą”, tłum. B. Majczyna Kraków WAM, 2007.
2.	Hildebrand, D. von, „Metafizyka wspólnoty. Rozważania nad istotą i wartością wspólnoty”, tłum. J. Zychowicz, Kraków WAM, 2012.
3.	Stein, E., „Byt skończony a byt wieczny”, tłum., I. J. Adamska, Poznań, Wydawnictwo W drodze 1995.
4.	Maryniarczyk A, K. Stępień (red.): „Błąd antropologiczny”, Lublin: Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, 2003.

Literatura uzupełniająca

1.	Stein, E., "O zagadnieniu wczucia", tłum. D. Gierulanka i J. F. Gierula, Kraków, Znak 1988.
2.	Guardini, R., „Świat i osoba. Próby ujęcia chrześcijańskiej nauki o człowieku”, tłum. M. Turowicz, w: tenże, „Koniec czasów nowożytnych. Świat i osoba. Wolność, łaska, los”. Kraków, Znak 1969, s. 87-219.
3.	Ingarden, R., „Książeczka o człowieku”, Kraków 1987.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka troski
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I lub II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Fakultatywny z grupy <i>Propedeutyki subdyscyplin filozofii</i>
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01, FI2_W02, FI2_U01, FI2_U04, FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Od studentów oczekuje się podstawowej znajomości zagadnień z etyki ogólnej i historii etyki oraz umiejętności czytania tekstów filozoficznych ze zrozumieniem.
Opis i cele przedmiotu	Celem ćwiczeń jest kształcenie umiejętności rozumienia, analizowania i interpretowania teorii etyki troski w perspektywie filozoficznej oraz interdyscyplinarnej. Zajęcia mają formę ćwiczeń opartych na analizie i interpretacji wybranych tekstów dotyczących problematyki troski i relacyjnego ujęcia moralności. Dyskusje w grupie umożliwiają konfrontację różnych perspektyw oraz zastosowanie teorii etyki troski do rzeczywistych problemów społecznych i moralnych. Szczególny nacisk położony jest na rozwój umiejętności krytycznego czytania, porównywania stanowisk, formułowania argumentów oraz uzasadniania własnych opinii.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie: skąd „etyka troski”?	2
2.	Feminizm i filozofia	4
3.	Rozwój moralny kobiet i mężczyzn	2
4.	Kobiece doświadczenie jako źródło normatywności	4
5.	Samotny prekursor: Milton Mayeroff i fenomenologia troski	2
6.	Troska jako pomoc w rozwoju i samorozwoju	2
7.	Wiele rozumień troski	2
8.	Feministyczne badanie moralności	2
9.	Troska i sprawiedliwość: dwie perspektywy moralne	4
10.	Troska w sferze publicznej i politycznej	2
11.	Współczesne aplikacje	2
12.	Kolokwium zaliczeniowe 1 i 2	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W01	w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student analizuje rolę etyki troski jako formy refleksji filozoficznej wpływającej na współczesne rozumienie relacji międzyludzkich, odpowiedzialności i struktur społecznych i kulturowych.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student charakteryzuje specyfikę metod etyki troski w porównaniu z innymi podejściami etycznymi oraz wyjaśnia ich znaczenie w kontekście filozofii, nauk społecznych i praktyk opiekuńczych.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie wyszukuje i krytycznie analizuje literaturę źródłową i współczesne opracowania dotyczące etyki troski, wykorzystując narzędzia elektroniczne i zasoby naukowe.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między	Student rekonstruuje i ocenia argumenty filozoficzne obecne w debacie nad etyką troski, identyfikuje ich strukturę logiczną oraz rozpoznaje stosowane strategie argumentacyjne.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne

	tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych		
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z relacjami międzyludzkimi: opieki, troski i odpowiedzialności oraz podejmuje refleksję nad ich rozwiązaniem w kontekście filozoficznym i społecznym.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Głównymi metodami dydaktycznymi są: prezentacja konwersacyjna, analiza tekstów źródłowych i opracowań, drzewa decyzyjne i dyskusja.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	22	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	8	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zaliczenie ćwiczeń na ocenę będzie polegało na czynnym uczestnictwie w zajęciach oraz na napisaniu dwóch kolokwium.
Z każdego **kolokwium** można uzyskać 0-6 punktów. **Obecność na zajęciach** jest oceniana **0-2 punktów** (minimum 80% obecności), **aktywność na zajęciach** jest oceniana **0-6 punktów**.

Skala ocen:

Niedostateczny (2): 0–9 pkt - brak zrozumienia tekstu i teorii, błędne pojęcia, brak logicznej wypowiedzi

Dostateczny (3): 10–12 pkt - poprawna, ale powierzchowna odpowiedź; ogólne pojęcia, słaba struktura

Dostateczny plus (3+): 13–14 pkt - częściowo trafna analiza, brak głębi lub niezbyt jasna argumentacja

Dobry (4): 15–16 pkt - poprawna, rzeczowa odpowiedź z odniesieniem do tekstu i teorii, logiczny wywód

Dobry plus (4+): 17–18 pkt - bardzo dobra interpretacja, precyzyjne pojęcia, własne wnioski, jasny styl

Bardzo dobry (5): 19–20 pkt - wnikliwa, dojrzała i oryginalna analiza z głębokim zrozumieniem problemu

Literatura obowiązkowa

1.	M. Uliński "Etyka troski i jej pogranicza" Kraków 2012
2.	A. Waleszczyński „Feministyczna etyka troski. Założenia i aspiracje” Warszawa 2013

Literatura uzupełniająca

1.	A. Waleszczyński „Między troską a sprawiedliwością — Virginii Held poglądy na wspólnotę polityczną”, Roczniki Filozoficzne 3(2019), 115-135
2.	A. Waleszczyński “Pojęcie troski we współczesnej etyce” Studia Philosophiae Christianae, 48 (2012)2, 143-157.
3.	D. Sepczyńska „Etyka troski jako filozofia polityki”, Etyka 45 (2012), 37-61.
4.	A. Kanclerz „Etyka troski Carol Gilligan i Nel Noddings a moralny partykularyzm”, Etyka 57(2018), 29-44.
5.	D. Juruś „Czy etyka troski może prowadzić do zaniku troski?”, Roczniki Filozoficzne 63(2015)2, 187-206.
6.	J. Wodzik „Etyka troski Carol Gilligan a zarzut esencjalizmu”, Przegląd Filozoficzny - Nowa Seria 81(2012)1, 259-272.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Propedeutyki subdyscyplin z filozofii : Wybrane aspekty empiryzmu brytyjskiego - lektura źródeł
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Dariusz Kucharski
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01; FI2_W02; FI2_U01; FI2_U04; FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Przygotowanie z zakresu historii filozofii nowożytnej. Znajomość podstawowych pojęć filozoficznych.
Opis i cele przedmiotu	Przedmiot „Wybrane aspekty empiryzmu brytyjskiego – lektura źródeł” ma na celu pogłębione zapoznanie studentów z klasycznymi tekstami filozofii brytyjskiego empiryzmu XVII i XVIII wieku. W toku zajęć omawiane są fragmenty oryginalnych dzieł takich autorów jak John Locke, George Berkeley i David Hume. Szczególny nacisk kładziony jest na rozwój kluczowych pojęć epistemologicznych, ontologicznych i językowych, a także na rekonstrukcję i krytyczną analizę argumentacji autorów. Zajęcia mają charakter ćwiczeniowy – skupiają się na lekturze, interpretacji i dyskusji tekstów źródłowych. Celem jest nie tylko zrozumienie stanowisk poszczególnych myślicieli, ale także wykształcenie umiejętności pracy z tekstem filozoficznym i rozwijanie własnych kompetencji argumentacyjnych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Locke – geneza idei (<i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , II.1–3)	4
3.	Locke – idee proste i złożone (<i>Rozważania</i> , II.12–13, II.23)	2
4.	Locke – jakości pierwotne i wtórne (<i>Rozważania</i> , II.8)	2
5.	Locke – refleksja i ograniczenia poznania (<i>Rozważania</i> , IV.1–3)	2
6.	Berkeley – krytyka Locke’a (<i>Traktat o zasadach poznania ludzkiego</i> , §§1–10)	4
7.	Berkeley – percepcja i substancje duchowe (<i>Traktat</i> , §§11–33)	2
8.	Berkeley – język, abstrakcja i poznanie (<i>Traktat</i> , §§34–84 – wybór)	2
9.	Hume – poznanie, impresje i idee (<i>Badania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , §§2–3)	4
10.	Hume – przyczynowość (<i>Badania</i> , §4)	2
11.	Hume – sceptycyzm i ograniczenia rozumu (<i>Badania</i> , §5 i §12)	2
12.	Podsumowanie i porównanie stanowisk	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W01	w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student identyfikuje i wyjaśnia główne idee brytyjskiego empiryzmu oraz interpretuje ich znaczenie dla przemian kulturowych i społecznych w nowożytnej Europie.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja na zajęciach
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student opisuje specyfikę metod filozoficznych empiryzmu w kontekście ich relacji do metod nauk przyrodniczych oraz wyjaśnia ich wpływ na kształtowanie się koncepcji natury człowieka i świata.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno- komunikacyjnych (ICT)	Student wyszukuje, selekcjonuje i integruje informacje z tekstów źródłowych i opracowań dotyczących empiryzmu brytyjskiego, wykorzystując zaawansowane narzędzia informacyjno-komunikacyjne (ICT).	
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje teksty źródłowe brytyjskich empirystów, identyfikuje tezy i założenia, rekonstruuje strukturę argumentacji oraz rozpoznaje typowe strategie argumentacyjne w tekstach filozoficznych.	
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje i formułuje problemy etyczne związane z badaniami i interpretacją tekstów filozoficznych oraz podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja w oparciu o lekturę tekstów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	10	1
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt.
2. Bieżące przygotowanie do zajęć – 20 pkt.
3. Przygotowanie prezentacji dotyczącej tematyki zajęć – 30 pkt.

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Literatura obowiązkowa

1.	J. Locke, <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , t. 1-2, PWN 1955.
2.	G. Berkeley, <i>Traktat o zasadach poznania ludzkiego</i> , PWN 1956.
3.	D. Hume, <i>Badania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , Altaya 2001.

Literatura uzupełniająca

1.	F. Copleston, <i>Historia filozofii</i> , t. 5, IW PAX 1997.
2.	A. Grzebiński, <i>Doświadczenie i rozum. Empiryzm Johna Locke'a</i> , UMK 2019.
3.	A. Grzebiński, <i>Człowiek i duch nieskończony. Immaterializm George'a Berkeleygo</i> , UMK 2010.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	PSF: Wybrane zagadnienia z teorii społecznych
Prowadzący	Jacek Grzybowski
Wydział	Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	nd.
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy do wyboru na I roku (z grupy: Propedeutyki subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01, FI2_W02, FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Dobra znajomość historii filozofii i znajomość idei politycznych jakie powstały w ramach filozofii, umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów filozoficznych, kompetencja myślenia analitycznego i poprawnego oraz logicznego wyciągania wniosków z przeczytanych tekstów.
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest przedstawienie kilkunastu tekstów źródłowych poszerzających wiedzę z filozofii polityki, komplementarnych z wykładem i ćwiczeniami z kursu filozofii polityki (wykłady i ćwiczenia). Na zajęciach ukazane zostaną w tekstach źródłowych idee filozoficzno-społeczne oraz paradygmaty filozoficzno-polityczne jakie stały się podstawą dla określonych wizji społecznych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Leo Strauss, <i>Czym jest filozofia polityki?</i>	2
2.	Marek Aureliusz – polityka imperium	2
3.	Julian Apostata – moc pogańskiego świata	2
4.	Alfarabi – islamskie związki polityki i religii	2
5.	Erazm z Rotterdamu – świt nowożytnego świata	2
6.	Luter i Kalwin – polityka i nowa religia	2

7.	Adam Smith – polityka i ekonomia	2
8.	Kant – zagadnienie wiecznego pokoju	2
9.	Edmund Burke – rewolucja czy reforma?	2
10.	Demokracja w Ameryce – refleksje Alexisa de Tocquevila	2
11.	J.S. Mill – nowożytna idea wolności	2
12.	Marks i Engels – <i>Manifest komunistyczny</i>	2
13.	Ortega y Gasset – <i>Bunt mas</i>	2
14.	Hannah Arendt – <i>Korzenie totalitaryzmu</i>	2
15.	Podsumowanie omawianych zagadnień	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pismne, egzamin ustny, egzamin pismny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W01	Absolwent zna i rozumie w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student wyjaśnia, jak wybrane teorie społeczne kształtowały i były kształtowane przez konteksty kulturowe oraz historyczne.	Na zajęciach studenci są zobowiązani do przeczytania wcześniej przesłanego tekstu. Wyznaczony na
FI2_W02	Absolwent zna i rozumie w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student interpretuje relacje pomiędzy teoriami społecznymi a innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi, wskazując na ich filozoficzne podstawy.	każdyh zajęciach student robi notatki z zajęć, a na następnych zajęciach przedstawia sprawozdanie. Jeden z wyznaczonych studentów referuje
FI2_U01	Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane	Student wyszukuje i selekcjonuje literaturę filozoficzną i socjologiczną dotyczącą omawianych teorii, z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi ICT	treść zadanego wcześniej tekstu. Oceniana jest prezentacja tekstu, tworzenie sprawozdań,

	narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)		aktywność w dyskusji na temat tekstu, umiejętność czytania ze zrozumieniem i interpretowania zadanych treści. Na koniec semestru weryfikacja wiedzy poprzez kolokwium pisemne na ocenę z treści tekstów zadanych i omawianych na zajęciach.
FI2_U04	Absolwent potrafi analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje złożone argumentacje teoretyków społecznych, wskazując ich struktury logiczne oraz podstawowe założenia światopoglądowe.	
FI2_K05	Absolwent dokonuje rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje złożone argumentacje teoretyków społecznych, wskazując ich struktury logiczne oraz podstawowe założenia światopoglądowe.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Metoda dydaktyczna – zajęcia w ramach propedeutyki subdyscypliny jaka jest filozofia polityki. Zajęcia oparte są na wykorzystaniu tekstów źródłowych, interpretowaniu i komentowaniu tekstu, robieniu notatek z zajęć i przedstawianiu sprawozdań z odbytych zajęć. Zajęcia połączone są z bezpośrednią aktywnością samych słuchaczy, skierowaną na rozwiązanie problemów i zagadnień wynikających z czytanych tekstów.

Jeden ze studentów przygotowuje prezentację tekstu, ale wszyscy w grupie biorą udział w dyskusji. Jeden ze studentów robi notatki z dyskusji i na następnych zajęciach prezentuje sprawozdanie. Na podstawie zadanych tekstów studenci interpretują przedstawione treści, poszukując odpowiedzi na zawarte w tekście problemy. Studenci krytycznie komentując tekst mają dochodzić do własnych wniosków i bronić przedstawionych opinii.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w konsultacjach	8	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, przygotowanie sprawozdania)	24	1
	przygotowanie do zaliczenia	10	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Student może mieć w ciągu semestru 2 nieobecność na 15 spotkaniach zajęciowych.

- na ocenę 2 (nast.): student nie potrafi samodzielnie czytać i interpretować teksów, nie potrafi ocenić wartości poznawczej zawartej w tekstach przedstawionych na ćwiczeniach. Nie był aktywny na zajęciach, nie brał udziału w dyskusji, nie przedstawił swoich ocen i opinii. Nie był na ćwiczeniach ponad 2 razy. Nie zaliczył pisemnego kolokwium końcowego, nie zdobył przynajmniej 50% punktów z całości ocenianej pracy pisemnej.
- na ocenę 3 (dst.): student słabo zna teksty zaprezentowane na zajęciach, nie potrafi ich właściwie interpretować, słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji innych uczestników, ale nie do końca potrafi ocenić jej wartość poznawczą i wyciągnąć wnioski. Ma trudności w uzasadnieniu tez z filozofii społecznej. Przynajmniej raz zaprezentował na ćwiczeniach samodzielnie zadany wcześniej temat na podstawie zaproponowanego tekstu, a także przygotował sprawozdanie. Jest słabo aktywny na zajęciach, słabo uczestniczy w dyskusji, jeśli przedstawia swoje opinie i wnioski to nie potrafi ich racjonalnie uzasadnić. Poprawnie zaliczył kolokwium końcowe zdobywając przynajmniej 50% punktów z całości ocenianej pracy pisemnej.
- na ocenę 4 (db.): student poprawnie czyta i interpretuje teksty prezentowane na zajęciach, słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych prezentowanych przez innych uczestników zajęć, potrafi ocenić ich wartość poznawczą, zabiera głos przedstawiając swoje opinie i wnioski. Umie racjonalnie uzasadnić swoje zdanie. Przygotował prezentację treści jednego z tekstów i przegotował sprawozdanie z zajęć. Poprawnie zaliczył kolokwium końcowe zdobywając przynajmniej 70% punktów z całości ocenianej pracy pisemnej.
- na ocenę 5 (bdb.): student doskonale czyta i interpretuje teksty omawiane w ramach zajęć, zna argumenty na związki pomiędzy filozofią, polityką a życiem społecznym, potrafi ocenić ich wartość poznawczą. Doskonale zna treści tekstów zadanych na poszczególne zajęcia, potrafi samodzielnie interpretować zadane teksty, wyciąga wnioski i formułuje własne opinie. Student bierze aktywny udział w dyskusjach na zajęciach, wykazuje się samodzielnością krytycznego i racjonalnego myślenia i formułowania ocen. Przygotował prezentację jednego z zadanych tekstów i przegotował sprawozdanie z zajęć. Poprawnie zaliczył kolokwium końcowe zdobywając przynajmniej 85% punktów z całości ocenianej pracy pisemnej.

Oceniany jest stopień racjonalnego podejścia do zagadnień omawianych w ramach czytania prezentowanych na zajęciach tekstów. Student potrafi ukazać implikacje rodzące się na styku treści filozoficznych, politycznych i społecznych. Wyciąga wnioski z poznanych treści wykazując orientację w refleksji nad zadanymi treściami i ich konsekwencjami dla formułowania tez na polityki i życia wspólnotowego. Potrafi w sposób logiczny i jasny formułować myśli na temat filozofii społecznej, przedstawia racjonalnie uzasadnione wnioski i oceny.

Literatura obowiązkowa

1.	Znajomość treści wszystkich zadanych na ćwiczeniach tekstów: Leo Strauss, Czym jest filozofia polityki? Marek Aureliusz, Rozmyślenia (fragmenty) Erazm z Rotterdamu, Pisma moralne (fragmenty) Marcin Luter, Traktat o wolności chrześcijańskiej (fragmenty)
----	--

	Adam Smith, O bogaceniu się narodów Kant, Zagadnienie wiecznego pokoju Alexis de Tocqueville, Demokracja w Ameryce (fragmenty) J. Locke, Dwa traktaty o rządzie (fragmenty) J.S. Mill, O wolności (fragmenty) Marks i Engels, Manifest komunistyczny (fragmenty) J. Ortega y Gasset, Bunt mas (fragment) Hannah Arendt – Korzenie totalitaryzmu (fragmenty)
--	--

Literatura uzupełniająca

1.	<i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i> , tom I i II, red. S. Filipowicz, A. Mielczarek, Warszawa 2005
2.	<i>Historia filozofii politycznej</i> , tom 1-3, red. P. Nowak, Warszawa 2010 / 2016 / 2024.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	WM: Etyka i język
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnouczelniany
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Wykłady monograficzne z zakresu subdyscyplin filozoficznych</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06 FI2_W07 FI2_W08 FI2_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z etycznymi aspektami czynności językowych. W trakcie zajęć omówiona zostanie specyfika działań, które mają charakter językowy. Studenci zdobędą wiedzę na temat performatywnej funkcji języka, a także nabędą umiejętność wyjaśniania, na czym polega różnica między czynami fizycznymi i językowymi. Najważniejszym problemem, który będzie stanowił przedmiot prowadzonych w czasie wykładu analiz okaże się moralny status aktów mowy. Dlatego najważniejszym celem zajęć jest doskonalenie kompetencji w zakresie dyskusji filozoficznej zrodzonej wokół takich pytań jak: Dlaczego za pomocą słów można coś zrobić? Jakie jest źródło ich sprawczej mocy? Jakie są konsekwencje etyczne naszych wypowiedzi i od czego one zależą?

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Wypowiedzi performatywne	4
3.	Fortunność performatywów	2
4.	Rodzaje performatywności	2
5.	Illokucyjne i perlokucyjne akty mowy	2
6.	Znaczenie performatywów	2
7.	Performatyw a performans	2
8.	Performatywność języka a powinność moralna	2
9.	Krzywda językowa	4
10.	Odpowiedzialność za działanie językowe	2
11.	Językowe źródła podmiotowości	4
12.	Język etyki a moralna kwalifikacja czynów	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	analizuje kluczowe stanowiska filozoficzne dotyczące relacji między językiem a etyką oraz przedstawia bieżący stan badań w tym zakresie.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę,	wyjaśnia, w jaki sposób normy językowe i etyczne współtworzą struktury społeczne oraz interpretuje ich zmienność i wpływ na zachowania jednostek	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania		
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	rozpoznaje i stosuje metody badawcze oraz strategie argumentacyjne charakterystyczne dla filozofii języka i etyki normatywnej.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	identyfikuje powiązania między przemianami językowymi a zmianami w rozumieniu wartości moralnych oraz analizuje wpływ języka na kształtowanie postaw etycznych w społeczeństwie.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Aktywność na zajęciach – 10 pkt.
3. Udział w egzaminie ustnym – 30 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności. Egzamin ustny.

Skala ocen (egzamin ustny):

- 0–14 pkt – niedostateczny (2.0)
- 15–17 pkt – dostateczny (3.0)
- 18–20 pkt – dostateczny plus (3.5)
- 21–23 pkt – dobry (4.0)
- 24–26 pkt – dobry plus (4.5)
- 27–30 pkt – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

- 0–19 pkt 2.0 – niedostateczny
- 20–25 pkt 3.0 – dostateczny
- 26–31 pkt 3.5 – dostateczny plus
- 32–37 pkt 4.0 – dobry
- 38–43 pkt 4.5 – dobry plus
- 44–50 pkt 5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	John L. Austin, <i>Mówienie i poznawanie: rozprawy i wykłady filozoficzne</i> , przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1993 (fragmenty czytane w czasie wykładu)
2.	John R. Searle, <i>Czynności mowy: rozważania z filozofii języka</i> , przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1987 (fragmenty czytane w czasie wykładu)
3.	W. Janikowski, <i>Obrażanie, zniesławianie i czucie się obrażonym</i> , http://etykapraktyczna.pl/wpis/2012/06/27/obrazy-i-znieslawienia .

Literatura uzupełniająca

1.	Judith Butler, <i>Walczące słowa: mowa nienawiści i polityka performatywu</i> , przeł. A. Ostolski, Warszawa 2010. (fragmenty)
2.	Taylor Ch., <i>Samointerpretujące się zwierzęta</i> , przeł. A. Sierszulska [w:] <i>Filozofia podmiotu</i> , wyb. J. Górnicka-Kalinowska, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001, s. 261 – 295.
3.	Cegieła A., <i>Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa</i> , Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa 2014.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	WM: Jednostka i wspólnota. Czytając A. MacIntyre'a "Dziedzictwo cnoty"
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II v III
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na II lub III roku (grupa Wykłady monograficzne z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI1_W06; FI1_W07; FI1_W08; FI1_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Wykład poświęcony jest myśli Alasdaira MacIntyre'a, wybitnego amerykańskiego filozofa zmarłego w 2025 roku. W <i>Dziedzictwie cnoty</i> autor krytykuje indywidualizm nowoczesności, podkreślając rolę tradycji i wspólnot w kształtowaniu cnót. Zajęcia ukażą znaczenie jego refleksji dla współczesnej etyki, filozofii polityki i rozumienia ludzkiej tożsamości.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Kryzys moralności współczesnej	2
2.	Emotywizm i jego konsekwencje	2
3.	Projekt Oświecenia	2
4.	Porażka projektu Oświecenia	2

5.	Skutki nowoczesnej fragmentaryzacji	2
6.	Fakty, eksperci, nauki społeczne	2
7.	Nietzsche czy Arystoteles?	2
8.	Cnoty w społeczeństwach heroicznych	2
9.	Cnoty w Atenach	2
10.	Arystotelesowska teoria cnót	2
11.	Średniowieczne przekształcenia	2
12.	Natura cnót	2
13.	Cnota, tradycja, jedność życia	2
14.	Sprawiedliwość jako cnota	2
15.	W poszukiwaniu cnót dziś	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student rekonstruuje i interpretuje kluczowe tezy A. MacIntyre’a dotyczące relacji jednostki i wspólnoty oraz wymieni główne wątki współczesnej debaty nad cnotami i wspólnotowością.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania	Student wyjaśnia filozoficzne i społeczne źródła norm konstytuujących wspólnoty oraz analizuje ich wpływ na kształtowanie zachowań i instytucji społecznych.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów

FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	Student identyfikuje i stosuje wybrane metody badawcze oraz strategie argumentacyjne właściwe dla filozofii społecznej i etyki cnót.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student analizuje relacje między ideami filozoficznymi a przemianami kulturowymi i społecznymi, posługując się przykładami zaczerpniętymi z tekstu MacIntyre’a oraz szerszego kontekstu filozoficznego.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	15	2
	przygotowanie do egzaminu <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 20
2. Udział w egzaminie pisemnym – 30 pkt

Dopuszczalne są trzy nieobecności.

Egzamin: egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 5 zaproponowanych tematów.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry

41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	A. MacIntyre, <i>Dziedzictwo cnoty</i> , tłum. Adam Chmielowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	A. MacIntyre, <i>Krótką historia etyki</i> , tłum. Adam Chmielowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002.(fragmenty)
2.	M. Walzer, <i>Komunitariańska krytyka liberalizmu</i> , w: <i>Komunitarianie. Wybór tekstów</i> , oprac. P. Śpiewak, Wyd. Aletheia, Warszawa, 2004.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Specyfika debaty bioetycznej we Włoszech
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I i II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I i II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06; FI2_W07; FI2_W08; FI2_U06;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	W wielu krajach świata zagadnienia bioetyczne stały się przedmiotem ostrych sporów filozoficznych, religijnych, prawnych i politycznych. Jednym z państw, w którym od kilkudziesięciu lat toczy się ożywiona i bardzo merytoryczna debata bioetyczna są także Włochy. Głównym celem wykładu jest analiza filozoficzna tej dyskusji i ukazanie jej najważniejszych elementów. Specyfiką włoskiej debaty bioetycznej jest powstanie dwóch odrębnych paradygmatów, czyli zbiorów pojęć i teorii naukowych: bioetyki laickiej i bioetyki katolickiej. Do najważniejszych elementów pierwszego paradygmatu zalicza się zasadę samowystarczalności człowieka i agnostyczną lub ateistyczną wizję rzeczywistości. Zwolennicy bioetyki laickiej odrzucają istnienie transcendentnego wymiaru życia człowieka i metafizycznej struktury bytu ludzkiego. Z kolei do najważniejszych idei, głoszonych przez przedstawicieli bioetyki katolickiej, należy wartość i godność życia ludzkiego

	oraz postrzeganie człowieka jako bytu osobowego, interpretowanego w świetle różnych nurtów personalizmu.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Charakterystyka głównych nurtów bioetycznych	2
2.	Publikacja manifestów bioetyki laickiej	2
3.	Wpływ debaty bioetycznej na rozumienie laickości	2
4.	Działalność Narodowego Komitetu ds. Bioetyki	2
5.	Wpływ filozofii analitycznej na bioetykę według Uberta Scarpelliego	2
6.	Eugenia Lecaldana bioetyka ściśle połączona z etyką	2
7.	Bioetyka postmetafizyczna Gianniego Vattima	2
8.	Elio Sgreccia jako promotor bioetyki personalistycznej	2
9.	Poglądy Vittoria Possentiego na temat rewolucji biopolitycznej	2
10.	Metoda fenomenologiczna w bioetyce według Paola Valoriego	2
11.	Negacja pojęcia osoby w filozofii Roberta Esposito	2
12.	Krytyka filozofii niepersonalistycznej	2
13.	Rola personalizmu w ochronie godności życia ludzkiego	2
14.	Debata dotycząca prokreacji wspomaganie medycznie	2
15.	Stanowisko „pobożnych ateistów” w sprawach bioetycznych	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student rekonstruuje i interpretuje stanowiska wybranych autorów uczestniczących w debacie bioetycznej we Włoszech oraz przedstawia aktualny stan dyskusji filozoficznej dotyczącej bioetyki w tym kontekście kulturowym.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania	Student analizuje włoski kontekst instytucjonalny i normatywny w zakresie bioetyki oraz wyjaśnia źródła i społeczne uwarunkowania obowiązujących norm prawnych i etycznych.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	Student rozpoznaje i stosuje metody badawcze oraz strategie argumentacyjne właściwe dla filozofii moralnej i bioetyki, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów kulturowych.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student analizuje związki między ideami filozoficznymi a przemianami społecznymi i politycznymi we Włoszech, wskazując, w jaki sposób te procesy wpływają na bioetyczne spory publiczne.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	15	2
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach
2. Przygotowanie lektury obowiązkowej
3. Zdanie egzaminu ustnego

Dopuszczalne są dwie nieobecności

Literatura obowiązkowa

1.	Kobyliński A., Osoba w centrum? Specyfika debaty bioetycznej we Włoszech, Warszawa 2024, s. 1-236. (fragmenty)
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	Esposito R., Pojęcia polityczne. Wspólnota, immunizacja, biopolityka, tłum. K. Burzyk, M. Burzyk i in., Kraków 2016.
2.	Lucas Lucas R., Bioetyka dla każdego, tłum. A. Wojnowski, Częstochowa 2005.
3.	Mietelski T., Koncepcja etyki fenomenologicznej Paola Valoriego. Studium analityczno-krytyczne, Kraków 2024.
4.	Possenti V., Filozofia po nihilizmie, tłum. J. Merecki, Lublin 2003.
5.	Possenti V., Osoba nową zasadą, tłum. J. Merecki, Lublin 2017.
6.	Szczodry M., Bioetyka katolicka i bioetyka laicka – dialog czy konfrontacja?, „Studia Paradyskie” 28 (2018), s. 103-115.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Spór nowego ateizmu ze współczesnym teizmem.
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru dla I i II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06; FI2_W07; FI2_W08; FI2_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Na wykładzie zajmiemy się filozoficznymi argumentami "za" i "przeciw" istnieniu Boga. Zaczniemy od filozofii Kanta i jego krytyki metafizycznych argumentów za istnieniem Absolutu. Następnie przeanalizujemy ważniejszych nowożytnych i współczesnych filozofów, krytykujących ideę Boga, włącznie ze współczesnymi neodarwinistami. Zapoznamy się również z argumentacją za istnieniem Boga, które podzielimy na trzy grupy: argumenty kosmologiczne, antropologiczne i ontologiczne. Spróbujemy odpowiedzieć nie tylko na pytania: czy Bóg istnieje?, ale również: jaka jest Jego natura i Jego stosunek do bytów przygodnych, w szczególności do człowieka.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Różne rodzaje współczesnego ateizmu.	2
2.	Główne etapy europejskiej sekularyzacji – mapa problem.	4
3.	Filozofia I. Kanta a nowożytny agnostycyzm.	2
4.	A. Schopenhauer i jego propozycja “świeckiego zbawienia”.	4
5.	Nietzscheańska krytyka idei Boga i religii źródłem współczesnego ateizmu.	2
6.	Co w miejsce religii chrześcijańskiej? – czyli dlaczego nie jesteśmy nietzscheanistami?	2
7.	Zjawisko tzw. „nowego ateizmu”: R. Dawkins, D.Dennett, S. Harris, Ch. Hitchens.	4
8.	Problem cierpienia – ważny argument na rzecz ateizmu?	2
9.	Czy można udowodnić istnienie Boga? – problemy metodologiczne.	2
10.	Rodzaje argumentów za istnieniem Boga.	2
11.	E. Stein: od ateizmu do świętości.	2
12.	Jak dyskutować z ateistami?	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student prezentuje i porównuje stanowiska wybranych przedstawicieli nowego ateizmu i współczesnego teizmu, zna ich filozoficzne źródła oraz analizuje ich wpływ na filozoficzną debatę o istnieniu Boga.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania.	Student wyjaśnia, w jaki sposób spór między nowym ateizmem a teizmem odzwierciedla przemiany społeczne, kulturowe i instytucjonalne w kontekście współczesnych norm światopoglądowych.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej.	Student identyfikuje strategie argumentacyjne wykorzystywane w debacie między nowym ateizmem a teizmem oraz posługuje się metodami właściwymi dla metafizyki, filozofii religii i epistemologii.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami.	Student analizuje źródła i wzajemne powiązania między ideami filozoficznymi nowego ateizmu i współczesnego teizmu a szerszymi procesami kulturowymi i społecznymi zachodzącymi w XXI wieku.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	2
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów.)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Aktywny udział w zajęciach – 10 pkt
3. Zdanie egzaminu ustnego – 30 pkt

Dopuszczalna są dwie nieobecności.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Buckley Michael J., Ateizm w sporze z religią, Wydawnictwo WAM, Kraków 2009.
2.	Benisz H., „Schopenhauer – Nietzsche – Heidegger. Fundamentalne kwestie filozofii życia”, Kęty 2015.
3.	Mazanka P., „Źródła sekularyzacji i sekularyzmu w kulturze europejskiej”, Warszawa 2003.
4.	Novak M., „Boga nikt nie widzi. Noc ciemna ateistów i wierzących”, tłum., M. Pasiciak, Kraków 2010.

Literatura uzupełniająca

1.	Flew A., „Bóg istnieje”, tłum. R. Pucek, Warszawa 2011.
2.	Adamski F., (red.), „Ateizm oraz irreligia i sekularyzacja”, Kraków 2011.
3.	Wojtysiak J., „Spór o istnienie Boga. Analityczno-intuicyjny argument na rzecz teizmu”, Poznań 2012.
4.	Abraham Joshua Heschel, „Man Is Not Alone: A Philosophy of Religion”, New York 1979.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium: Practical wisdom
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Translatorium tekstów filozoficznych z języka nowożytnego</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Zajęcia poświęcone będą analizie i tłumaczeniu na język polski artykułów anglojęzycznych dotyczących problematyki mądrości praktycznej. W trakcie zajęć studenci będą się zapoznawać się z podstawowymi założeniami wybranego tekstu filozoficznego, a także dokonywać tłumaczenia jego fragmentów na język polski. Przy przekładaniu tekstu filozoficznego szczególna uwaga zwrócona będzie na precyzyjne uchwycenie i oddanie sensu oryginalnych sformułowań, poprawność leksykalną tłumaczenia oraz naturalność zastosowanych rozwiązań stylistycznych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: What is practical wisdom?	2
2.	Aristotle's Ethics: The Excellence of Intelligence	4
3.	Particular and Universal in Aristotle's Conception of Practical Knowledge	8
4.	Practical Wisdom: A Mundane Account	8
5.	Remarks on Aristotle's Doctrine of Practical Reason	6
6.	Zaliczenie na ocenę	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	rozpoznaje specjalistyczną terminologię dotyczącą praktycznej mądrości w tekstach filozoficznych w języku angielskim	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	charakteryzuje podstawowe stanowiska autorów wiodących w zakresie interpretacji Arystotelesowskiej koncepcji praktycznej mądrości i opisuje zarówno podobieństwa, jak i różnice w ich ujęciach	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych	samodzielnie interpretuje teksty filozoficzne na temat praktycznej mądrości, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych źródeł oraz	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja

	źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je omawia.	na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	samodzielnie tłumaczy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną dotyczącą praktycznej mądrości z języka polskiego na język angielski, zachowując precyzję terminologiczną.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	stosuje umiejętności językowe na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym komunikuje się z różnymi odbiorcami, przygotowuje teksty akademickie (np. abstrakty, streszczenia, krótkie artykuły), wygłasza prezentacje, prowadzi i podsumowuje dyskusje, motywując innych do aktywności i uczenia się.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	systematycznie pogłębia swoje kompetencje językowe oraz samodzielnie wykorzystuje dostępne źródła i narzędzia do dalszego rozwoju umiejętności językowych.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza i tłumaczenie tekstów. Dyskusja

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Aktywność na zajęciach – 10 pkt.
3. Udział w zaliczeniu ustnym – 15 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności. Zaliczenie ustne.

Skala ocen (zaliczenie ustne):

- 0–7 pkt – niedostateczny (2.0)
- 8–9 pkt – dostateczny (3.0)
- 10–11 pkt – dostateczny plus (3.5)
- 12 pkt – dobry (4.0)
- 13 pkt – dobry plus (4.5)
- 14–15 pkt – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

- 0–12 pkt 2.0 – niedostateczny
- 13–15 pkt 3.0 – dostateczny
- 16–18 pkt 3.5 – dostateczny plus
- 19–20 pkt 4.0 – dobry
- 21–22 pkt 4.5 – dobry plus
- 23–25 pkt 5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Urmson, J.O. (1988): <i>Aristotle's Ethics</i> . Oxford: Basil Blackwell, 79-88.
2.	Devereux, D.T. (1986): <i>Particular and Universal in Aristotle's Conception of Practical Knowledge</i> . <i>The Review of Metaphysics</i> 39, 483-504.
3.	Hursthouse, R. (2006): <i>Practical Wisdom: A Mundane Account</i> . <i>Proceedings of the Aristotelian Society. New Series</i> 106, 285-309.
4.	Demos, R. (1961): <i>Remarks on Aristotle's Doctrine of Practical Reason</i> . <i>Philosophy and Phenomenological Research</i> 22, 153-162.

Literatura uzupełniająca

1.	Aristotle (2009): <i>Nicomachean Ethics</i> . Translated by W.D. Ross. Oxford: Oxford World's Classics.
2.	Fuentes, J. I. (2025). <i>The Necessity of Practical Wisdom</i> . <i>Daimon Revista Internacional de Filosofia</i> 96, 173–191. https://doi.org/10.6018/daimon.555271
3.	Di Basilio, G. (2025). <i>Aristotle on Natural Virtue and the Utility of Practical Wisdom</i> . <i>Journal of the History of Philosophy</i> 63(3), 333-356. https://dx.doi.org/10.1353/hph.2025.a964604

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium: Contemporary Philosophy of Culture
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	filozofia
Poziom studiów	II stopnia, magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II v III
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I, II lub III roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia translatoryjne
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość języka angielskiego
Opis i cele przedmiotu	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w problematykę przekładu tekstów filozoficznych z zakresu współczesnej filozofii kultury. Uczestnicy będą pracować nad tłumaczeniami wybranych fragmentów dzieł reprezentujących różne nurty i tradycje, analizując je pod względem merytorycznym, językowym i kulturowym. Zajęcia mają charakter warsztatowy, a ich celem jest rozwijanie umiejętności tłumaczenia terminologii specjalistycznej i oddawania stylu oryginału.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Wprowadzenie do zajęć: cele translatorium i podstawowe pojęcia z zakresu filozofii kultury	2
2.	Specyfika języka filozoficznego – cechy stylu, struktura argumentacji, rola terminologii	2
3.	Wprowadzenie do problematyki przekładu tekstów filozoficznych - strategie i wyzwania	4
4.	Warsztaty praktyczne - tłumaczenie dłuższych fragmentów z komentarzem językowym i merytorycznym	20
5.	Podsumowanie zajęć - refleksja nad strategiami i efektami tłumaczenia	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim	identyfikuje i rozpoznaje w tekście anglojęzycznym terminologię z zakresu współczesnej filozofii kultury (1, 2)	Prezentacja na zajęciach
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	charakteryzuje główne nurty współczesnej filozofii kultury na podstawie analizy tekstów źródłowych (1, 2, 3)	Wypowiedzi ustne na zajęciach
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	interpretuje treść i strukturę tekstów filozoficznych w języku angielskim, identyfikuje główne tezy oraz argumenty w analizowanych tekstach (1, 2, 3)	Dyskusja na zajęciach, projekt indywidualny
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię	tłumaczy z języka polskiego na język angielski fragmenty tekstów filozoficznych (4)	projekt indywidualny

	filozoficzną		
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	przygotowuje i wygłasza prezentacje ustne, przedstawiając własny pogląd, argumentując za i przeciw oraz reagując na pytania i komentarze (4, 5)	Prezentacja na zajęciach
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	stosuje zdobyte umiejętności językowe w praktycznych zadaniach translatorskich i analizie tekstów filozoficznych (4)	Projekt indywidualny, prezentacja na zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza tekstu filozoficznego w języku obcym, Tłumaczenie tekstów filozoficznych, Prezentacje ustne

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	25	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 20 pkt
2. Bieżące przygotowanie do zajęć – 35 pkt
3. Prezentacja samodzielnego tłumaczenia tekstu filozoficznego – 45 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (punktowa / procentowa):

- 0–45 pkt ($\leq 45\%$) – niedostateczny (2.0)
- 46–59 pkt (46–59%) – dostateczny (3.0)
- 60–71 pkt (60–71%) – dostateczny plus (3.5)
- 72–84 pkt (72–84%) – dobry (4.0)
- 85–91 pkt (85–91%) – dobry plus (4.5)
- 92–100 pkt ($\geq 92\%$) – bardzo dobry (5.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Ricoeur, P. <i>Interpretation Theory: Discourse and the Surplus of Meaning</i> . Texas Christian University Press, 1976.
2.	Barthes, R. <i>Mythologies</i> . Hill and Wang, 1972
3.	
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	Baker, M. <i>In Other Words: A Coursebook on Translation</i> . Routledge, 2018.
2.	Venuti, L. <i>The Translator's Invisibility: A History of Translation</i> . Routledge, 2017.
3.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium przedmiotowe: (Neo)platonizm w nowożytnej filozofii brytyjskiej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Dariusz Kucharski
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium przedmiotowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Przygotowanie z zakresu historii filozofii nowożytnej. Znajomość podstawowych pojęć filozoficznych.
Opis i cele przedmiotu	Celem seminarium jest analiza wpływów tradycji platońskiej i neoplatonizmu na myśl filozoficzną w Wielkiej Brytanii w XVII i XVIII wieku. Seminarium koncentruje się na autorach związanych z grupą Platoników z Cambridge (Henry More, Ralph Cudworth, Joseph Glanvill) oraz późniejszych filozofach, takich jak George Berkeley, u których obecne są echa platońskich i neoplatońskich idei. Uczestnicy seminarium będą badać, jak (neo)platonizm kształtował rozumienie natury, Boga, duszy, rozumu, moralności i porządku świata w kontekście przemian religijnych, naukowych i politycznych w epoce nowożytnej. Seminarium ma charakter interdyscyplinarny, łącząc elementy historii filozofii, teologii, historii idei. Istotną częścią zajęć będzie dyskusja nad interpretacją tekstów i ich znaczeniem w kontekście epoki.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Platonizm i Neoplatonizm – zarys tradycji	2
3.	Neoplatoński renesans w Europie i Anglii	2
4.	Filozofia religijna w Anglii XVII w. - kontekst historyczny	4
5.	Platonicy z Cambridge: Wprowadzenie i główne idee	4
6.	Ralph Cudworth: Filozofia moralna i „prawda wieczna”	2
7.	Henry More: Duch, natura i kosmos	2
8.	Isaac Newton i neoplatonizm w filozofii naturalnej	4
9.	Joseph Glanvill i filozofia ducha	2
10.	George Berkeley: Platonizm czy idealizm?	2
11.	Podsumowanie zajęć - syntezy i kontrowersje	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologią filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia główne idee i koncepcje (neo)platonizmu w kontekście nowożytnej filozofii brytyjskiej, posługując się zaawansowaną terminologią filozoficzną.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wyszukuje i analizuje kluczowe teksty filozoficzne dotyczące (neo)platonizmu w brytyjskiej tradycji filozoficznej, wykorzystując specjalistyczne narzędzia informacyjne.	
FI2_U03			
twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie interpretuje i komentuje tezy związane z (neo)platonizmem, formułując własne argumenty i konfrontując różne stanowiska filozoficzne.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	
FI2_U05			
ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne i nieścisłości w dyskusjach na temat (neo)platonizmu oraz na ich podstawie formułuje logiczne odpowiedzi na krytykę	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	
FI2_K02			
uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym,	Student aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat wpływu (neo)platonizmu na	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	

interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	rozwój nowożytnej filozofii brytyjskiej, uwzględniając kontekst historyczny i kulturowy.		
FI2_K04			
rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy filozoficzne i etyczne związane z (neo)platonizmem oraz proponuje ich rozwiązania, wykazując odpowiedzialność naukową i społeczną.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja w oparciu o lekturę tekstów i przygotowanie do ich analizy.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	30	2
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 15 pkt
2. Bieżące przygotowanie do zajęć – 35 pkt
3. Przygotowanie prezentacji dotyczącej tematyki zajęć – 50 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Literatura obowiązkowa

1.	D. Kucharski, <i>Racjonalność wiary w ujęciu Henry'ego More'a. Między teologią kalwińską a platonizmem z Cambridge</i> , Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2020.
2.	P. Ługiewicz, <i>Zarys filozoficznej doktryny Henry'ego More'a</i> , „Idea. Studia nad Strukturą i Rozwojem Pojęć Filozoficznych” 26 (2014), s. 39-58.
3.	S. Raube, <i>Deus Explicatus. Stworzenie i Bóg w myśli Ralphi Cudwortha</i> , WU w Białymstoku 2000.

Literatura uzupełniająca

1.	G. Berkeley, <i>Siris. Łańcuch filozoficznych refleksji i dociekań wraz z Dodatkami</i> , UMK, Toruń 2013.
2.	D. Kucharski, <i>Inspiracje teologiczne newtonowskiej koncepcji przestrzeni. Wpływ poglądów Henry'ego More'a</i> , w: <i>Poznawanie przyrody i filozofia. Wybrane zagadnienia filozofii przyrody i filozofii przyrodoznawstwa</i> , red. A. Świeżyński, Wydawnictwo Naukowe UKSW - Liber Libri, Warszawa 2024, s. 17-54.
3.	D. Kucharski, <i>Henry More i Isaac Newton o działaniu materii – kontekst neoplatonicki</i> , <i>Studia Philosophiae Christianae</i> 54(2018)4, s. 5-26.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	SP: Etyka jako nauka o spełnionym życiu
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Seminarium przedmiotowe</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia stanowić będą próbę odczytania propozycji współczesnego niemieckiego filozofa Roberta Spaemanna, który ujmuje etykę jako naukę o spełnionym życiu. Na zajęciach będziemy zarówno interpretować koncepcję, przedstawioną w książce „Szczęście a życzliwość. Esej o etyce”, jak i krytycznie się do niej odnosić. Zastanowimy się, na ile próba powiązania teleologizmu z deontologizmem podjęta przez Spaemanna okazała się udana. Celem ćwiczeń będzie krytyczna analiza tekstu, próba rozpoznania przyjętych przez autora założeń, a także racjonalnie uzasadniona ocena wniosków, do jakich doszedł w efekcie prowadzonych przez siebie rozważań.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: etyka a spełnione życie	2
2.	Etyka jako nauka o spełnionym życiu	2
3.	Eudaimonia	2
4.	Hedonizm	2
5.	Samozachowanie	1
6.	Arystotelesowski kompromis	1
7.	Antynomie szczęścia	2
8.	Wyodrębnienie moralności	1
9.	Życie i rozum	1
10.	Życzliwość	2
11.	Ordo amoris	2
12.	Konsekwencjalizm	2
13.	Dyskurs	2
14.	Działanie i funkcja w systemie	2
15.	Normalność i naturalność	2
16.	Odpowiedzialność	2
17.	Przebaczenie	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	wyjaśnia główne koncepcje etyczne dotyczące spełnionego życia na podstawie tekstów Roberta Spaemanna oraz posługuje się zaawansowaną terminologią filozoficzną dotyczącą etyki.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych	1) charakteryzuje typy tekstów filozoficznych (źródłowych i wtórnych) związanych z etyką spełnionego życia.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja

	ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	2) wymienia kluczowe źródła i opracowania z zakresu etyki spełnionego życia dostępne w akademickich bazach danych.	na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje i uzasadnia własne stanowiska etyczne dotyczące zagadnień spełnionego życia, posługując się precyzyjnymi argumentami oraz krytycznie ocenia stanowiska innych autorów.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	rozpoznaje i wskazuje logiczne błędy i sprzeczności w dyskusjach na temat etyki spełnionego życia oraz na ich podstawie odpowiada na krytykę z różnych perspektyw filozoficznych.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_K02	uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat wartości i celów życia ludzkiego, łącząc refleksję filozoficzną z kontekstami społecznymi i kulturowymi.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	identyfikuje dylematy etyczne związane ze spełnionym życiem w kontekście odpowiedzialności indywidualnej i społecznej oraz proponuje etycznie uzasadnione sposoby ich rozwiązania.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza tekstu. Prezentacja multimedialna. Dyskusja akademicka

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	30	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Prezentacja na zajęciach – 10 pkt
3. Aktywność na zajęciach – 10 pkt.
4. Udział w zaliczeniu ustnym – 15 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności. Zaliczenie ustne.

Skala ocen (zaliczenie ustne):

- 0–7 pkt – niedostateczny (2.0)
- 8–9 pkt – dostateczny (3.0)
- 10–11 pkt – dostateczny plus (3.5)
- 12 pkt – dobry (4.0)
- 13 pkt – dobry plus (4.5)
- 14–15 pkt – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

- 0–22 pkt 2.0 – niedostateczny
- 23–27 pkt 3.0 – dostateczny
- 28–32 pkt 3.5 – dostateczny plus
- 33–37 pkt 4.0 – dobry
- 38–41 pkt 4.5 – dobry plus
- 42–45 pkt 5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Robert Spaemann, <i>Szczęście a życzliwość. Esej o etyce</i> , tłum. J. Merecki, Lublin 1997. (Moodle)
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	R. Spaemann, <i>Granice</i> , tłum. J. Merecki, Warszawa 2006.
2.	R. Spaemann, <i>Podstawowe pojęcia moralne</i> , tłum. P. Mikulska, J. Merecki, Lublin 2000.
3.	A. Madigan, <i>The Personalist Aristotelianism of Robert Spaemann</i> , w: <i>Contemporary Aristotelian Ethics: Alasdair MacIntyre, Martha Nussbaum, Robert Spaemann</i> , Notre Dame 2024, 137-194.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium przedmiotowe
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I v II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład obowiązkowy na I roku
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z oryginalną interpretacją filozofii Tomasza z Akwinu sformułowaną w naszej uczelni przez prof. Mieczysława Gogacza. Dodatkowym celem jest prześledzenie poszczególnych ujęć problemów filozoficznych w tomizmie Mieczysława Bogacza od strony ich filozoficznych przyczyn i konsekwencji.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Mieczysława Gogacza sposób interpretacji filozofii Tomasza z Akwinu (tomizm konsekwentny na tle innych odmian tomizmu)	2
2.	Filozofia bytu tomizmu konsekwentnego	2
3.	Filozofia Boga w tomizmie konsekwentnym	2
4.	Filozofia przyrody w tomizmie konsekwentnym	2
5.	Filozofia poznania tomizmu konsekwentnego	2
6.	Estetyka w tomizmie konsekwentnym	2

7.	Tomistyczna antropologia filozoficzna Mieczysława Gogacza	2
8.	Personalizm tomistyczny w ujęciu Mieczysława Gogacza (teoria osoby i relacji osobowych)	2
9.	Tomistyczna filozofia religii i życia religijnego	2
10.	Etyka chronienia osób	2
11.	Filozofia wychowania w tomizmie konsekwentnym	2
12.	Filozofia społeczna i polityczna w myśli Mieczysława Gogacza	2
13.	Mieczysława Gogacza teoria kultury	2
14.	Tomistyczna teoria prawa	2
15.	Metody filozofii w tomizmie konsekwentnym	2
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia kluczowe założenia i tezy tomizmu w interpretacji Mieczysława Gogacza, stosując zaawansowaną terminologię filozoficzną z zakresu filozofii klasycznej i współczesnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wymienia formuły poszczególnych problemów filozoficznych w interpretacji tomizmu konsekwentnego, wskazuje ich filozoficzne źródła i skutki, porównuje je z innymi ujęciami oraz potrafi wskazać na zalety i braki tych formuł.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

	argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę		
FI2_K02	uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	Student uczestniczy aktywnie w dyskusjach filozoficznych na temat tomizmu, łącząc refleksję Gogacza z innymi tradycjami filozoficznymi oraz kontekstami kulturowymi i społecznymi.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne i metafizyczne w tomizmie Gogacza oraz proponuje sposoby ich rozwiązania, wykazując odpowiedzialność naukową i społeczną	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	M. Gogacz, Wstęp do tomizmu, 2024.
2.	Tomizm konsekwentny, red. A. Andrzejuk, 2022

Literatura uzupełniająca

1.	M. Gogacz, Elementarz metafizyki, wyd. 4, 2008
2.	M. Gogacz, Człowiek i jego relacje (materiały do filozofii człowieka), 1985
3.	M. Gogacz, W kierunku tomizmu konsekwentnego, 2012
4.	M. Gogacz, Wprowadzenie do etyki chronienia osób, 1998

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy

przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: Just War and Beyond - The Moral Imperatives of Resisting Aggression
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na I lub II roku (z grupy Wykłady monograficzne w j.angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Wykład koncentruje się na etycznych aspektach samoobrony oraz prowadzenia wojny. Omawia kwestie dopuszczalności samoobrony, różne sposoby uzasadniania użycia siły wobec wspólnot politycznych, a także problem odpowiedzialności obywateli za agresywną politykę i nadużycia ze strony przywódców państwowych. Szczególną uwagę poświęca się granicom akceptowalnych tzw. strat ubocznych (collateral damage), zwłaszcza śmierci ludności cywilnej, oraz roli, jaką tego typu decyzje odgrywają w kształtowaniu norm moralnych i prawnych. Istotnym wątkiem pozostaje również pacyfizm – postawa budząca kontrowersje, przedstawiana zarówno jako idealistyczna utopia, jak i jako poważna alternatywa wobec tradycyjnych modeli myślenia o wojnie i pokoju.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Samoobrona: nurty kanoniczne i ich echa dziś – kiedy, kogo i jak wolno bronić; konieczność i proporcjonalność.	2
2.	Pacyfizm we współczesnej debacie – inspiracje i spory u D. Rodina i N. Dobosa; bezprzemoc warunkowa vs. absolutna.	2
3.	Etyka działań zbrojnych w ujęciu M. Walzera – „wojna sprawiedliwa”, niewinność cywilów, zasada podwójnego skutku.	2
4.	Ius ad bellum – przesłanki rozpoczęcia wojny: sprawa słuszna, autorytet, ostateczny środek, proporcjonalność, szansa powodzenia.	2
5.	Ius in bello – reguły prowadzenia walk: rozróżnianie, ograniczanie szkód, zakazy broni i taktyk.	2
6.	Ius post bellum – obowiązki po konflikcie: pokój, odbudowa, reparacje, sprawiedliwość przejściowa.	2
7.	Rewizjonizm w etyce wojny: J. McMahan – odpowiedzialność indywidualna żołnierzy, asymetria uprawnień walczących.	2
8.	Rewizjonizm: H. Frowe – obrona przed krzywdą, proporcjonalność i dylematy ról cywilno-wojskowych.	2
9.	Ius contra bellum? Perspektywa papieża Franciszka – wojna jako porażka polityki; prymat budowania pokoju.	2
10.	Katolicka etyka konfliktu: J. Finnis – prawo naturalne, nienaruszalność praw osób niewinnych, moralne ograniczenia obrony.	2
11.	„Szansa powodzenia” jako kryterium – sens, granice i koszt moralny interwencji, zwłaszcza humanitarnych.	2
12.	Terroryzm w ocenie etycznej: T. Coady – definicje, celowanie w cywilów, spór o „terror państwowy”.	2
13.	Odpowiedzialność za wojnę – przywódcy, żołnierze, obywatele; wymiar indywidualny i zbiorowy.	2
14.	Spory o wojnę dziś – prewencja, interwencje, drony, cyber; starcie stanowisk klasycznych i rewizjonistycznych.	2
15.	Pamięć i upamiętnienie ofiar – etyka pamięci, żałoba publiczna, pojednanie i roszczenia sprawiedliwości.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	Student rozpoznaje specjalistyczną terminologię stosowaną w anglojęzycznych tekstach z zakresu etyki wojny i przytacza przykłady ich użycia w kontekście filozofii politycznej.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia powiązania między etyką, filozofią polityki i filozofią prawa w kontekście teorii wojny sprawiedliwej, wykorzystując precyzyjne pojęcia i rozróżnienia filozoficzne	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	Student tłumaczy z języka polskiego na angielski teksty i wypowiedzi dotyczące etyki wojny, zachowując terminologiczną precyzję i poprawność stylistyczną	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	Student posługuje się językiem angielskim na poziomie B2+ w wypowiedziach ustnych i pisemnych, przygotowując i prezentując argumentację dotyczącą moralnych aspektów konfliktów zbrojnych oraz uczestnicząc w dyskusji akademickiej.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	Student rozwija swoje kompetencje językowe w zakresie filozofii anglojęzycznej oraz samodzielnie poszukuje źródeł i narzędzi wspomagających dalsze kształcenie w tym obszarze.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	3
	przygotowanie do egzaminu (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	45	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 20
2. Udział w egzaminie pisemnym – 30 pkt

Dopuszczalne są trzy nieobecności.

Egzamin: egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Michael Walzer, <i>Just and Unjust Wars</i> , Basic Books, 2015 (fragmenty)
2.	Jeff McMahan, <i>The Ethics of Killing in War</i> , w: <i>Ethics</i> 114 (July 2004).

Literatura uzupełniająca

1.	Michael Walzer, <i>Arguing About War</i> , Yale University Press, 2004 (fragmenty)
2.	H. Frowe, <i>Defensive killing</i> , Oxford University Press, 2014 (fragmenty)
3.	Rodin, D. (2014). <i>The Myth of national Self-Defence</i> . In: C. Fabre, S. Lazar (eds.) <i>The Morality of Defensive War</i> , Oxford: Oxford University Press, 69-89 (fragmenty)

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatable, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Basic Information

Course title	ML: Just War and Beyond - The Moral Imperatives of Resisting Aggression
Instructor	dr Adam Cebula
Faculty	Faculty of Christian Philosophy
Program / Field of study	Philosophy
Level of study	Second-cycle (Master's)
Course title	General academic
Form of study	Full time
Specialization module / track (if applicable)	N/a
Academic discipline to which the learning outcomes relate	Philosophy
Academic year	2025/26
Year of study	I v II
Semester	Summer
Language of instruction	English
Course status (mandatory, elective from a group)	Elective in the 1st or 2nd year (from monographic lectures in English within subdisciplines of philosophy)
Reference to program learning outcomes (codes)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Type of class (choose from the list*)	Monographic lecture
Number of hours	30
ECTS credits	6
Prerequisites	None
Course Description and Objectives	The lecture focuses on the ethical aspects of self-defense and the conduct of war. It addresses the permissibility of self-defense, various ways of justifying the use of force against political communities, as well as the issue of citizens' responsibility for aggressive policies and abuses by state leaders. Special attention is given to the limits of acceptable so-called collateral damage, particularly the death of civilians, and the role such decisions play in shaping moral and legal norms. Pacifism is also an important topic—an attitude that sparks controversy, presented both as an idealistic utopia and as a serious alternative to traditional models of thinking about war and peace.

Course content

	Topic / Class Module:	Number of hours
1.	Self-Defense: Canonical Currents and Their Echoes Today – when, whom, and how it is permissible to defend; necessity and proportionality.	2
2.	Pacifism in Contemporary Debate – inspirations and disputes in D. Rodin and N. Dobos; conditional vs. absolute nonviolence.	2
3.	The Ethics of Armed Action in M. Walzer’s Approach – “just war,” civilian innocence, and the principle of double effect.	2
4.	Ius ad bellum – Preconditions for Starting a War: just cause, authority, last resort, proportionality, and likelihood of success.	2
5.	Ius in bello – Rules of Conduct in Warfare: distinction, limitation of harm, bans on weapons and tactics.	2
6.	Ius post bellum – Obligations After Conflict: peace, reconstruction, reparations, transitional justice.	2
7.	Revisionism in the Ethics of War: J. McMahan – individual responsibility of soldiers, asymmetry of combatant rights.	2
8.	Revisionism: H. Frowe – defense against harm, proportionality, and dilemmas of civilian-military roles.	2
9.	Ius contra bellum? Pope Francis’ Perspective – war as a failure of politics; the primacy of peacebuilding.	2
10.	Catholic Ethics of Conflict: J. Finnis – natural law, inviolability of the rights of innocents, moral limits of defense.	2
11.	“Likelihood of Success” as a Criterion – meaning, limits, and moral cost of intervention, especially humanitarian.	2
12.	Terrorism in Ethical Evaluation: T. Coady – definitions, targeting civilians, debate over “state terrorism.”	2
13.	Responsibility for War – leaders, soldiers, citizens; individual and collective dimensions.	2
14.	Debates on War Today – prevention, interventions, drones, cyberwarfare; clash of classical and revisionist positions.	2
15.	Memory and Commemoration of Victims – ethics of memory, public mourning, reconciliation, and claims for justice.	2
	Total hours:	30

Description of Learning Outcomes and Methods of Assessment

Outcome symbol	Program Learning Outcomes (in accordance with the BIPUKSW curriculum) Graduate... (<i>knows and understands / is able to / is prepared to</i>)	Description of Course Learning Outcomes <i>Student...</i>	Methods of Assessing Learning Outcomes (<i>e.g., written quiz, oral exam, written exam, report, in-class presentation, report, individual project, group project...</i>)
FI2_W03	Advanced terminology of a selected philosophical subdiscipline in English or another chosen foreign language.	The student recognizes specialized terminology used in English-language texts on the ethics of war and provides examples of its use in the context of political philosophy.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_W04	In a comprehensive and in-depth manner, the relationships between the main philosophical subdisciplines, as well as advanced philosophical terminology in Polish from the main philosophical subdisciplines.	The student explains the connections between ethics, political philosophy, and philosophy of law in the context of just war theory, using precise philosophical concepts and distinctions.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_U07	Independently translate statements using philosophical terminology from Polish into English or another chosen foreign language.	The student translates texts and statements from Polish into English on the ethics of war, maintaining terminological precision and stylistic accuracy.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_U11	Apply language skills in accordance with the requirements of the B2+ level of the Common European Framework of Reference for Languages, in particular: communicate using various channels and communication techniques with specialists in one's field and popularize knowledge in this field among non-specialists; write texts useful in academic work (e.g., abstract, summary, short article); prepare and deliver an oral presentation, presenting one's view in the studied field of science and providing arguments for and against; lead and summarize a discussion, motivating participants to be active and responding to expressed opinions; inspire and organize the learning process of others.	The student uses English at the B2+ level in oral and written communication, preparing and presenting arguments on the moral aspects of armed conflicts and participating in academic discussions.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_K06	Continuously improve one's language skills and independently use available resources for this purpose.	The student develops their language competencies in the field of English-language philosophy and independently seeks sources and tools to support further learning in this area.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics..

Teaching Methods

(aligned with the course learning outcomes)

Monographic lecture with elements of discussion with participants

Description of Student Workload in ECTS

Contact with the instructor	Aktywność	Number of hours	Total Number of Hours / ECTS
in person	Participation in classes	30	3
	Participation in assessments outside of classes	2	
	Participation in consultations	15	
Independent work	Preparation for classes (e.g., reading, written work, translation, ...)	25	3
	Preparation for the exam (e.g., reading, presentation, project, ...)	45	

Final Assessment Criteria

(Description of components of the final course grade, percentage or point distribution, information on the allowed number of absences, and other criteria)

Final Grade Composition:

1. **Class attendance** – 20 points
2. **Participation in the written exam** – 30 points

Maximum allowed absences: 3

Exam: Written exam – response to one of three proposed topics.

Final Grade Scale:

- 0–25 points – 2.0 (Fail)
- 26–30 points – 3.0 (Satisfactory)
- 31–35 points – 3.5 (Satisfactory Plus)
- 36–40 points – 4.0 (Good)

- 41–45 points – 4.5 (Good Plus)
- 46–50 points – 5.0 (Very Good)

Required Reading

1.	Michael Walzer, <i>Just and Unjust Wars</i> , Basic Books, 2015 (fragments)
2.	Jeff McMahan, <i>The Ethics of Killing in War</i> , w: <i>Ethics</i> 114 (July 2004).

Supplementary Reading

1.	Michael Walzer, <i>Arguing About War</i> , Yale University Press, 2004 (fragments)
2.	H. Frowe, <i>Defensive killing</i> , Oxford University Press, 2014 (fragments)
3.	Rodin, D. (2014). <i>The Myth of national Self-Defence</i> . In: C. Fabre, S. Lazar (eds.) <i>The Morality of Defensive War</i> , Oxford: Oxford University Press, 69-89 (fragments)

List of Types of Courses:

- **Classes** (auditory, translation, field, workshop, project-based)
- **Laboratory or computer classes**
- **Foreign language course** (modern or ancient)
- **Field-specific lecture**
- **Monographic lecture or monographic seminar**
- **Diploma seminar** (master's, bachelor's, or engineering level, where the student, under the supervision of a thesis advisor, prepares a diploma thesis using methods appropriate to the research topic)
- **Diploma workshop** (programming, chemistry, physics, biology, engineering) (laboratory classes where the student, under the supervision of a thesis advisor, prepares a diploma thesis using methods appropriate to the research topic)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: Public morals, Law and (Legal vs. Political) Constitutionalism
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Letni
Język wykładowy	angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na I lub II roku (z grupy Wykłady monograficzne w j. angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przedstawienie kluczowych pojęć i założeń leżących u podstaw współczesnych sporów o prawa człowieka, demokratyczny model organizacji wspólnot politycznych oraz fundamentalne zasady konstytucyjnego porządku prawnego. Współczesne debaty polityczne i społeczne koncentrują się przede wszystkim wokół kwestii moralności publicznej, silnie związanej z ochroną i realizacją praw człowieka. Kurs analizuje filozoficzne podstawy takich modeli funkcjonowania społeczeństw, omawia argumenty uzasadniające przewagę demokracji jako systemu gwarantującego poszanowanie praw mniejszości oraz bada aktualne spory publiczne w krajach demokratycznych. Zajęcia prowadzone będą w języku angielskim.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie: filozoficzne dylematy prawa do życia – refleksja nad moralnymi podstawami ochrony życia.	2
2.	Źródła praw człowieka: perspektywa prawa naturalnego – filozoficzne fundamenty i uniwersalność norm.	2
3.	Od moralnych praw do praw stanowionych – proces przekształcania wartości etycznych w systemy prawne.	2
4.	Demokracja, równość i rozumienie władzy politycznej – filozoficzne koncepcje sprawiedliwości i legitymacji władzy.	2
5.	Obywatel, republika i dobro wspólne – jednostka wobec wspólnoty.	2
6.	Konflikt między prawami jednostki a dobrem wspólnym – etyczne napięcia między wolnością a odpowiedzialnością społeczną.	2
7.	Konstytucja: odkrycie czy rezultat refleksji filozoficznej? – geneza i sens konstytucyjnych norm.	2
8.	Od totalitaryzmu do państwa prawa – filozoficzne lekcje z historii politycznej.	2
9.	Sprawiedliwość przejściowa jako problem etyczny – dylematy moralne w odbudowie praworządności.	2
10.	Kryzysy konstytucyjne i filozofia polityki – granice władzy i stabilność systemu.	2
11.	Granice władzy politycznej i sądowniczej	2
12.	Polityczny konstytucjonalizm: teoria i praktyka – filozoficzne ujęcie relacji między prawem a polityką.	2
13.	Egzekwowanie prawa i legitymizacja przemocy	2
14.	Obrona demokracji: wojna, zabijanie i moralność publiczna	2
15.	Podsumowanie: liberalna demokracja a groźba autorytaryzmu – trwałość i moralne fundamenty współczesnych systemów politycznych.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	Student odróżnia kluczowe pojęcia charakterystyczne dla filozofii, etyki publicznej i konstytucjonalizmu	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student analizuje zależności między filozofią prawa, etyką, filozofią polityki i teorią konstytucyjną, ze szczególnym uwzględnieniem różnicy między legalnym a politycznym ujęciem konstytucjonalizmu.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	Student tłumaczy z języka polskiego na angielski wypowiedzi i teksty dotyczące problematyki moralności publicznej i konstytucjonalizmu, zachowując precyzję terminologiczną.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	Student wykorzystuje język angielski na poziomie B2+ w wypowiedziach ustnych i pisemnych, przygotowując prezentacje i biorąc udział w debatach dotyczących roli prawa i moralności w porządku konstytucyjnym.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	Student rozwija swoje kompetencje językowe w zakresie filozofii prawa i konstytucjonalizmu, samodzielnie korzystając z dostępnych źródeł i narzędzi do dalszego kształcenia.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	25	3
	przygotowanie do egzaminu (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	45	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 20 pkt
2. Udział w egzaminie pisemnym – 30 pkt

Dopuszczalne są trzy nieobecności.

Egzamin: egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Richard Bellamy, 'Political constitutionalism', Cambridge University Press, 2007 (fragmenty)
2.	Bruce Ackerman, <i>We the People</i> . 3. <i>The Civil Rights Revolution</i> , Harvard University Press, 2014 (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	John Aneurin Grey Griffith, <i>The Political constitution, The Modern Law</i> review, 1979/42.
2.	John Finnis, <i>Judicial Power and the Balance of Our Constitution</i> , Policy Exchange, 2018.
3.	John Finnis, <i>Human Rights and Common Good. Collected Essays: Volume III</i> , Oxford University Press, 2011 (fragmenty)

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Basic Information

Course title	ML: Public morals, Law and (Legal vs. Political) Constitutionalism
Instructor	dr Adam Cebula
Faculty	Faculty of Christian Philosophy
Program / Field of study	Philosophy
Level of study	Second-cycle (Master's)
Course title	General academic
Form of study	Full time
Specialization module / track (if applicable)	N/a
Academic discipline to which the learning outcomes relate	Philosophy
Academic year	2025/26
Year of study	I v II
Semester	Summer
Language of instruction	English
Course status (mandatory, elective from a group)	Elective in the 1st or 2nd year (from monographic lectures in English within subdisciplines of philosophy)
Reference to program learning outcomes (codes)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Type of class (choose from the list*)	Monographic lecture
Number of hours	30
ECTS credits	6
Prerequisites	None
Course Description and Objectives	The aim of the lecture is to present the key concepts and assumptions underlying contemporary debates on human rights, the democratic model of political communities, and the fundamental principles of the constitutional legal order. Contemporary political and social debates focus primarily on issues of public morality, which are closely linked to the protection and realization of human rights. The course analyzes the philosophical foundations of such models of social functioning, discusses arguments justifying the superiority of democracy as a system that guarantees respect for minority rights, and examines current public controversies in democratic countries. The classes will be conducted in English.

Course content

	Topic / Class Module:	Number of hours
1.	Introduction: Philosophical Dilemmas of the Right to Life – Reflection on the Moral Foundations of Life Protection.	2
2.	Sources of Human Rights: The Natural Law Perspective – Philosophical Foundations and the Universality of Norms.	2
3.	From Moral Rights to Positive Law – The Process of Transforming Ethical Values into Legal Systems.	2
4.	Democracy, Equality, and Understanding Political Power – Philosophical Concepts of Justice and the Legitimacy of Authority.	2
5.	Citizen, Republic, and the Common Good – The Individual in Relation to the Community.	2
6.	Conflict Between Individual Rights and the Common Good – Ethical Tensions Between Freedom and Social Responsibility.	2
7.	Constitution: Discovery or Result of Philosophical Reflection? – The Origin and Meaning of Constitutional Norms.	2
8.	From Totalitarianism to the Rule of Law – Philosophical Lessons from Political History.	2
9.	Transitional Justice as an Ethical Issue – Moral Dilemmas in the Restoration of the Rule of Law.	2
10.	Constitutional Crises and the Philosophy of Politics – Limits of Power and System Stability.	2
11.	Limits of Political and Judicial Authority.	2
12.	Political Constitutionalism: Theory and Practice – A Philosophical Approach to the Relationship Between Law and Politics.	2
13.	Law Enforcement and the Legitimation of Violence.	2
14.	Defending Democracy: War, Killing, and Public Morality.	2
15.	Conclusion: Liberal Democracy and the Threat of Authoritarianism – The Durability and Moral Foundations of Contemporary Political Systems.	2
	Total hours:	30

Description of Learning Outcomes and Methods of Assessment

Outcome symbol	Program Learning Outcomes (in accordance with the BIPUKSW curriculum) Graduate... (<i>knows and understands / is able to / is prepared to</i>)	Description of Course Learning Outcomes <i>Student...</i>	Methods of Assessing Learning Outcomes (<i>e.g., written quiz, oral exam, written exam, report, in-class presentation, report, individual project, group project...</i>)
FI2_W03	Advanced terminology of a selected philosophical subdiscipline in English or another chosen foreign language.	The student distinguishes key concepts characteristic of philosophy, public ethics, and constitutionalism.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_W04	In a comprehensive and in-depth manner, the relationships between the main philosophical subdisciplines, as well as advanced philosophical terminology in Polish from the main philosophical subdisciplines.	The student analyzes the relationships between philosophy of law, ethics, political philosophy, and constitutional theory, with particular emphasis on the distinction between the legal and political approaches to constitutionalism.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_U07	Independently translate statements using philosophical terminology from Polish into English or another chosen foreign language.	The student translates statements and texts from Polish into English on issues of public morality and constitutionalism, maintaining terminological precision.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_U11	Apply language skills in accordance with the requirements of the B2+ level of the Common European Framework of Reference for Languages, in particular: communicate using various channels and communication techniques with specialists in one's field and popularize knowledge in this field among non-specialists; write texts useful in academic work (e.g., abstract, summary, short article); prepare and deliver an oral presentation, presenting one's view in the studied field of science and providing arguments for and against; lead and summarize a discussion, motivating participants to be active and responding to expressed opinions; inspire and organize the learning process of others.	The student uses English at the B2+ level in oral and written communication, preparing presentations and participating in debates on the role of law and morality within the constitutional order.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics.
FI2_K06	Continuously improve one's language skills and independently use available resources for this purpose.	The student develops their language competencies in the philosophy of law and constitutionalism, independently using available resources and tools for further learning.	In-class discussion; written exam – response to one of three proposed topics..

Teaching Methods

(aligned with the course learning outcomes)

Monographic lecture with elements of discussion with participants

Description of Student Workload in ECTS

Contact with the instructor	Aktywność	Number of hours	Total Number of Hours / ECTS
in person	Participation in classes	30	3
	Participation in assessments outside of classes	2	
	Participation in consultations	15	
Independent work	Preparation for classes (e.g., reading, written work, translation, ...)	25	3
	Preparation for the exam (e.g., reading, presentation, project, ...)	45	

Final Assessment Criteria

(Description of components of the final course grade, percentage or point distribution, information on the allowed number of absences, and other criteria)

Final Grade Composition:

1. **Class attendance** – 20 points
2. **Participation in the written exam** – 30 points

Maximum allowed absences: 3

Exam: Written exam – response to one of three proposed topics.

Final Grade Scale:

- 0–25 points – 2.0 (Fail)
- 26–30 points – 3.0 (Satisfactory)
- 31–35 points – 3.5 (Satisfactory Plus)
- 36–40 points – 4.0 (Good)
- 41–45 points – 4.5 (Good Plus)
- 46–50 points – 5.0 (Very Good)

Required Reading

1.	Richard Bellamy, 'Political constitutionalism', Cambridge University Press, 2007 (fragments)
2.	Bruce Ackerman, <i>We the People</i> . 3. <i>The Civil Rights Revolution</i> , Harvard University Press, 2014 (fragments)

Supplementary Reading

1.	John Aneurin Grey Griffith, <i>The Political constitution</i> , The Modern Law review, 1979/42.
2.	John Finnis, <i>Judicial Power and the Balance of Our Constitution</i> , Policy Exchange, 2018.
3.	John Finnis, <i>Human Rights and Common Good. Collected Essays: Volume III</i> , Oxford University Press, 2011 (fragments)

List of Types of Courses:

- **Classes** (auditory, translation, field, workshop, project-based)
- **Laboratory or computer classes**
- **Foreign language course** (modern or ancient)
- **Field-specific lecture**
- **Monographic lecture or monographic seminar**
- **Diploma seminar** (master's, bachelor's, or engineering level, where the student, under the supervision of a thesis advisor, prepares a diploma thesis using methods appropriate to the research topic)
- **Diploma workshop** (programming, chemistry, physics, biology, engineering) (laboratory classes where the student, under the supervision of a thesis advisor, prepares a diploma thesis using methods appropriate to the research topic)

-

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: The actuality of Thomas Aquinas' thought
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru (z grupy Wykłady monograficzne w j. angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny/ Monograph lecture
Liczba godzin	30(60)
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	In 2025 we celebrated the 800th anniversary of the birth of St. Thomas Aquinas (1225–1274). St. Thomas is considered one of the greatest thinkers in the history of Western civilization. But, at the end of the last century, St. Thomas was condemned to oblivion. However, for the past 30 years, interest in St. Thomas has been revived. In our lecture, we will examine the extent to which Aquinas' intellectual achievements are still relevant and fruitful today and can be a remedy for the crisis of contemporary culture. The topics of the lecture focus largely on anthropological issues, as people of our time seem to be urgently searching for foundations on which to base their lives. These foundations are (1) philosophical knowledge about the world, man, and God, (2) building the foundations of a culture that fosters personal development, and (3) gaining certainty about the meaning of human life, including in its ultimate dimension. During the lectures, we will try to rationally justify

	these important foundations of human life, referring to the philosophy of St. Thomas Aquinas.
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Introduction.	2
2.	What is Thomistic metaphysics and why do it?	2
3.	The discovery and meaning of being.	2
4.	The transcendental properties of being: the many faces of being.	4
5.	God and His effects: the Five Ways.	2
6.	What are some arguments against the Five Ways of St. Thomas Aquinas.	2
7.	What God is not?	2
8.	Talking about God and His nature.	4
9.	God and evil.	2
10.	Being human.	2
11.	Soul and body. Death and the soul.	2
12.	How to be happy.	2
13.	Thomas Aquinas and the new synthesis between philosophy and theology.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	advanced terminology of a selected subdiscipline of philosophy in English or another foreign language	The student recognizes specialized terminology in English-language texts concerning the philosophy of St. Thomas Aquinas and distinguishes the specificity of Thomistic language from other currents of classical philosophy.	Class discussion Written test Text analysis
FI2_W04	in a profound and comprehensive way, the interrelations between the main philosophical subdisciplines, as well as advanced philosophical terminology in Polish from the main philosophical subdisciplines	The student explains the connections between metaphysics, ethics, and anthropology in the thought of Thomas Aquinas and interprets their relevance in light of contemporary philosophical subdisciplines.	
FI2_U07	independently translate from Polish into English or another foreign language statements employing philosophical terminology	The student translates philosophical texts and statements concerning the thought of Thomas Aquinas from Polish into English, maintaining terminological precision and the logical structure of argumentation.	
FI2_U11	apply language skills in accordance with the requirements specified for level B2+ of the Common European Framework of Reference for Languages, in particular: communicate using various channels and techniques with specialists in their field and popularize knowledge in this field among non-specialists; write texts useful in academic work (e.g., abstract,	The student applies language skills in accordance with level B2+ of the Common European Framework of Reference for Languages, including communicating through various channels and techniques with both specialists and non-specialists, preparing academic texts (e.g., abstract, summary, short article), delivering oral presentations, conducting and	

	summary, short article); prepare and deliver an oral presentation, presenting their view in the field of study and providing arguments for and against; conduct and summarize a discussion, motivating participants to activity and responding to expressed opinions; inspire and organize the learning process of others.	summarizing discussions while motivating participants to engage, and organizing the learning process of others.	
FI2_K06	continuously deepen one's language skills and independently use available resources for this purpose	The student systematically develops their language competence and independently uses available resources and tools for further advancement of their language skills.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Lecture using multimedia aids. Discussion based on questions asked by students.
 Interpretation and critical analysis of source texts.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30(60)	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>lektura książek i artykułów, prezentacje</i>)	25	3
	przygotowanie do egzaminu (<i>lektura książek i artykułów.</i>)	50	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Assessment criteria:

1. Attending classes – 10 p.
 2. Reading texts for classes and participating in discussions about them – 10 p.
 3. Passing the written test – 30 p.
- (We will determine other possible forms of examination during the first lecture).
Two absences are allowed.

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–50 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Peter Kreeft „Summa Of The Summa”, Ignatius Press 2010, https://www.fisheaters.com/srpdf/Kreeft-Suumma.pdf
2.	Brian Davies, „The Thought of Thomas Aquinas, Oxford 1993
3.	Norris Clarke, „The One and the Many. A Contemporary Thomistic Metaphysics”, Notre Dame 2001
4.	Paweł Mazanka, „Three sources of contemporary secularism in European culture”, w: „Some Questions of Classical Philosophy”, edited by: J. Krokos, P. Mazanka, Warszawa 2008, s. 77- 98.

Literatura uzupełniająca

1.	Gilbert K. Chesterton, "St. Thomas Aquinas", 2011
2.	Peeter Kreeft, „Back to Virtue. TraditionMoral Wisdom for Modern Moral Confusion, San Francisco 1992.
The literature will be made available to students.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego

- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 3
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Maciej Bała
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Jak formułować pytanie badawcze w filozofii? – od intuicji do problemu naukowego	2

2.	Budowa tekstu filozoficznego – wstęp, argumentacja, konkluzja	2
3.	Argumenty i kontrargumenty – jak konstruować spójny wywód	2
4.	Analiza pojęciowa – definicje, przykłady, kontrprzykłady	2
5.	Krytyczna lektura tekstów filozoficznych – metody interpretacji i rekonstrukcji argumentów	2
6.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	20
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej,	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

	konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	2
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Eco, U. – <i>Jak napisać pracę dyplomową</i> (pol. wyd., Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2007)
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Chalmers, A.F. – <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i> (tłum. A. Chmielewski, Wyd. Naukowe PWN, 1993)
2.	Audi, R. (red.) – <i>The Cambridge Dictionary of Philosophy</i> (Cambridge University Press, 2015)
3.	Ricoeur, P. – <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i> (pol. wyd., Universitas, 2004)
4.	Weston, A. – <i>A Rulebook for Arguments</i> (Hackett, 2018)

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 4
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Maciej Bała
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2024/25
Rok studiów	II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy do wyboru na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisania.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	10
	Napisanie pracy magisterskiej	280	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Eco, U. – <i>Jak napisać pracę dyplomową</i> (pol. wyd., Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2007)
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Chalmers, A.F. – <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i> (tłum. A. Chmielewski, Wyd. Naukowe PWN, 1993)
2.	Audi, R. (red.) – <i>The Cambridge Dictionary of Philosophy</i> (Cambridge University Press, 2015)
3.	Ricoeur, P. – <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i> (pol. wyd., Universitas, 2004)
4.	Weston, A. – <i>A Rulebook for Arguments</i> (Hackett, 2018)

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 1
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium dyplomowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem seminarium jest analiza inspiracji chrześcijańskich we współczesnej refleksji etycznej i bioetycznej. Tego rodzaju inspiracje odnoszą się najczęściej do stosowania w interpretacji fenomenu moralności takich kategorii poznawczych jak chrześcijańska wizja sumienia, prawa naturalnego, wolności czy godności osoby ludzkiej. Tego rodzaju odwołanie się do dziedzictwa myśli chrześcijańskiej występuje dzisiaj u wielu autorów, reprezentujących także świecką czy humanistyczną wizję człowieka, świata i kultury. Zajęcia mają na celu kształtowanie umiejętności analizy tekstów filozoficznych, rozpoznawania założeń poszczególnych teorii etycznych oraz ich racjonalnych uzasadnień. Zwieńczeniem seminarium, po czterech semestrach, jest przygotowanie pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Główne nurty etyki współczesnej	2
2.	Specyfika etyki chrześcijańskiej	2
3.	Filozofia a denominacje chrześcijańskie	2
4.	Sekularyzacja i desekularyzacja	2
5.	Wybrane modele etyki postmetafizycznej	2
6.	Współczesne wyzwania myśli nihilistycznej	2
7.	Specyfika rewolucji biopolitycznej	2
8.	Etyka chrześcijańska a nowe prawa człowieka	2
9.	Filozoficzna interpretacja godności ludzkiej	2
10.	Etyka a dziedzictwo oświecenia	2
11.	Autonomia moralności w sporach bioetycznych	2
12.	Religie świata a problematyka bioetyczna	2
13.	Zasada sprzeciwu sumienia w sporach bioetycznych	2
14.	Spór wokół metod sztucznego zapłodnienia	2
15.	Postulat nowego humanizmu w refleksji bioetycznej	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	Sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych..	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

		3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej."	
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Klasyczna metoda problemowa, studium przypadku, metoda seminaryjna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	20	2
	Projekt pracy magisterskiej (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach
2. Przygotowanie lektur i aktywny udział w zajęciach
3. Przygotowanie projektu pracy magisterskiej

Dopuszczalna jest jedna nieobecność.

Literatura obowiązkowa

1.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a problem nihilizmu, Kraków 2019. (fragmenty)
2.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Inspiracje chrześcijańskie w etyce, Kraków 2017. (fragmenty)
3.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a fenomen życia, Kraków 2016. (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	Habermas J., Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, Warszawa 2003.
2.	Moń R., Warto czy należy? Studium na temat istoty i źródeł normatywności, Warszawa 2011.
3.	Ślęczka-Czakon D., Problem wartości i jakości życia w sporach bioetycznych, Katowice 2004.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 2
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium dyplomowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem seminarium jest analiza inspiracji chrześcijańskich we współczesnej refleksji etycznej i bioetycznej. Tego rodzaju inspiracje odnoszą się najczęściej do stosowania w interpretacji fenomenu moralności takich kategorii poznawczych jak chrześcijańska wizja sumienia, prawa naturalnego, wolności czy godności osoby ludzkiej. Tego rodzaju odwołanie się do dziedzictwa myśli chrześcijańskiej występuje dzisiaj u wielu autorów, reprezentujących także świecką czy humanistyczną wizję człowieka, świata i kultury. Zajęcia mają na celu kształtowanie umiejętności analizy tekstów filozoficznych, rozpoznawania założeń poszczególnych teorii etycznych oraz ich racjonalnych uzasadnień. Zwieńczeniem seminarium, po czterech semestrach, jest przygotowanie pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Godność a jakość życia w sporach bioetycznych	4
2.	Zagadnienia filozoficzne w debacie dotyczącej samobójstwa wspomagane medycznie	6
3.	Personalizm a rewolucja biotechnologiczna	4
4.	Poglądy bioetyczne Vittoria Possentiego	6
5.	Specyfika bioetyki postmetafizycznej	4
6.	Poglądy bioetyczne Gianniego Vattima	6
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	Sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedzinę filozoficzną, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej."	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

	narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisanie pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Klasyczna metoda problemowa, studium przypadku, metoda seminaryjna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	20	2
	Projekt pracy magisterskiej (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach
2. Przygotowanie lektur i aktywny udział w zajęciach
3. Przygotowanie projektu pracy magisterskiej

Dopuszczalna jest jedna nieobecność.

Literatura obowiązkowa

1.	Duchliński P., Kobylński A., Moń R., Podrez E., Etyka a problem nihilizmu, Kraków 2019. (fragmenty)
2.	Duchliński P., Kobylński A., Moń R., Podrez E., Inspiracje chrześcijańskie w etyce, Kraków 2017. (fragmenty)
3.	Duchliński P., Kobylński A., Moń R., Podrez E., Etyka a fenomen życia, Kraków 2016. (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	Habermas J., Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, Warszawa 2003.
2.	Moń R., Warto czy należy? Studium na temat istoty i źródeł normatywności, Warszawa 2011.
3.	Ślęczka-Czakon D., Problem wartości i jakości życia w sporach bioetycznych, Katowice 2004.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 1 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisanie pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 2 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 3 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 4 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2024/25
Rok studiów	II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	10
	Pisanie pracy magisterskiej	280	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Obecność na zajęciach – 10 pkt
2. Bieżące przygotowywanie Seminarium – 10 pkt
3. Prezentacja własnych badań – 32 pkt

Dopuszczalne są dwie nieobecności.

Skala ocen (test):

- 0–15 pkt ($\leq 46\%$) – niedostateczny (2.0)
 16–19 pkt (50–59%) – dostateczny (3.0)
 20–23 pkt (63–71%) – dostateczny plus (3.5)
 24–27 pkt (75–84%) – dobry (4.0)
 28–29 pkt (88–91%) – dobry plus (4.5)
 30–32 pkt ($\geq 94\%$) – bardzo dobry (5.0)

Skala ocen końcowa:

0–25 pkt	2.0 – niedostateczny
26–30 pkt	3.0 – dostateczny
31–35 pkt	3.5 – dostateczny plus
36–40 pkt	4.0 – dobry
41–45 pkt	4.5 – dobry plus
46–52 pkt	5.0 – bardzo dobry

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Mentoring 1
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	2
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W02; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U09; FI2_K01; FI2_K03
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	konwersatorium
Liczba godzin	5
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	W ramach mentoringu będą omawiane indywidualne zadania edukacyjne. Celem zajęć jest bieżąca pomoc studentom w przygotowaniu pracy dyplomowej oraz planowaniu i realizowaniu działań związanych z aktualnym etapem odbywania studiów i dalszą karierą zawodową. Prowadząca będzie również pomagała studentom w przygotowaniu też do egzaminów magisterskich z filozofii. Spotkania odbywają się w trybie indywidualnym z ukierunkowaniem na konkretne zagadnienia i problemy, z którymi aktualnie ma do czynienia uczestnik. Zajęcia służą uzyskaniu wsparcia merytorycznego i metodologicznego w zakresie obejmującym tok studiów oraz w perspektywie dalszej kariery zawodowej po ukończeniu studiów.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: omówienie indywidualnych potrzeb i celów studenta; ustalenie zasad pracy, stworzenie harmonogramu działań	1
2.	Praca badawcza: sformułowanie problemów i pytań badawczych, wskazanie założeń, dobór i analiza źródeł; omówienie programu studiów w kontekście indywidualnych zainteresowań	2
3.	Prezentacja, omówienie i ocena wyników badań, wskazanie dalszych możliwości rozwoju; omówienie planów zawodowych, możliwości wykorzystania zdobytych w trakcie studiów wiedzy i umiejętności	2
	Łącznie godzin:	5

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	wskazuje i uzasadnia znaczenie wybranych koncepcji filozoficznych w kontekście współczesnych sporów naukowych oraz analizuje ich związek z metodologiami właściwymi dla innych dziedzin wiedzy	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	przedstawia i analizuje przypadki współdziałania filozofii z innymi dziedzinami (np. kognitywistyka, bioetyka, przyrodoznawstwo), wykazując gotowość do interdyscyplinarnego podejścia	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i	korzysta z zaawansowanych narzędzi ICT (np. bazy danych, menedżery literatury,	projekt indywidualny

	integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	cyfrowe biblioteki, narzędzia do analizy tekstu) do samodzielnego opracowania zagadnienia filozoficznego.	(obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje hipotezy badawcze w wybranym obszarze filozofii oraz projektuje argumentację opartą na źródłach i ustaleniach metodologicznych, konsultując się z mentorem	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	przygotowuje koncepcję i plan badań filozoficznych (lub interdyscyplinarnych), wykonując ich część pod kierunkiem mentora i dokumentując postępy w formie notatek badawczych, mini-raportów lub eseju	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego	dokonyuje krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy i kompetencji badawczych oraz podejmuje działania rozwojowe (np. dodatkowa lektura, konsultacje, udział w seminariach)	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	planuje i inicjuje działania badawcze lub projektowe, konsultując ich zakres i metodykę z mentorem, oraz systematycznie je realizuje w ramach cyklicznych spotkań.	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Dyskusja akademicka moderowana przez nauczyciela. Formułowanie problemów wymagających wyjaśnienia ze strony uczestników zajęć. Studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	5	0,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	5	0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	5	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena dotyczy aktywności i stopnia zaangażowania uczestnika w trakcie zajęć z uwzględnieniem szczegółowych zadań zleconych do realizacji, dostosowanych indywidualnie do uczestnika.

Podstawowym warunkiem zaliczenia zajęć jest odbycie wymaganej w programie studiów liczby spotkań.

Duża aktywność i pełne zaangażowanie w zajęcia: 5

Duża aktywność i wysokie zaangażowanie w zajęcia: 4,5

Umiarkowana aktywność i zaangażowanie w zajęcia: 4

Umiarkowana aktywność i częściowe zaangażowanie w zajęcia: 3,5

Mała aktywność i częściowe zaangażowanie w zajęcia: 3

Niska aktywność i zaangażowanie w zajęcia: 2

Literatura obowiązkowa

1.	Polak P., Trombik K., <i>Metodyka pracy naukowej w filozofii. Wprowadzenie do warsztatu cyfrowej humanistyki</i> , Kraków 2023.
2.	Jadacki J., <i>Jak studiować filozofię?</i> , Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca

1.	Hnat K., <i>Mentoring jako skuteczna metoda zarządzania talentami młodych ludzi oraz ich rozwoju osobistego</i> , https://bibliotekanauki.pl/articles/11542390.pdf
----	---

2.	Zenderowski R., <i>Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne</i> , Warszawa 2007.
----	--

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Mentoring 3
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W02; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U09; FI2_K01; FI2_K03
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	konwersatorium
Liczba godzin	5
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	W ramach mentoringu będą omawiane indywidualne zadania edukacyjne. Celem zajęć jest bieżąca pomoc studentom w przygotowaniu pracy dyplomowej oraz planowaniu i realizowaniu działań związanych z aktualnym etapem odbywania studiów i dalszą karierą zawodową. Prowadząca będzie również pomagała studentom w przygotowaniu też do egzaminów magisterskich z filozofii. Spotkania odbywają się w trybie indywidualnym z ukierunkowaniem na konkretne zagadnienia i problemy, z którymi aktualnie ma do czynienia uczestnik. Zajęcia służą uzyskaniu wsparcia merytorycznego i metodologicznego w zakresie obejmującym tok studiów oraz w perspektywie dalszej kariery zawodowej po ukończeniu studiów.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: omówienie indywidualnych potrzeb i celów studenta; ustalenie zasad pracy, stworzenie harmonogramu działań	1
2.	Praca badawcza: sformułowanie problemów i pytań badawczych, wskazanie założeń, dobór i analiza źródeł; omówienie programu studiów w kontekście indywidualnych zainteresowań	2
3.	Prezentacja, omówienie i ocena wyników badań, wskazanie dalszych możliwości rozwoju; omówienie planów zawodowych, możliwości wykorzystania zdobytych w trakcie studiów wiedzy i umiejętności	2
	Łącznie godzin:	5

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	wskazuje i uzasadnia znaczenie wybranych koncepcji filozoficznych w kontekście współczesnych sporów naukowych oraz analizuje ich związek z metodologiami właściwymi dla innych dziedzin wiedzy	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	przedstawia i analizuje przypadki współdziałania filozofii z innymi dziedzinami (np. kognitywistyka, bioetyka, przyrodoznawstwo), wykazując gotowość do interdyscyplinarnego podejścia	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i	korzysta z zaawansowanych narzędzi ICT (np. bazy danych, menedżery literatury,	projekt indywidualny

	integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	cyfrowe biblioteki, narzędzia do analizy tekstu) do samodzielnego opracowania zagadnienia filozoficznego.	(obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje hipotezy badawcze w wybranym obszarze filozofii oraz projektuje argumentację opartą na źródłach i ustaleniach metodologicznych, konsultując się z mentorem	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	przygotowuje koncepcję i plan badań filozoficznych (lub interdyscyplinarnych), wykonując ich część pod kierunkiem mentora i dokumentując postępy w formie notatek badawczych, mini-raportów lub eseju	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	dokonuje krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy i kompetencji badawczych oraz podejmuje działania rozwojowe (np. dodatkowa lektura, konsultacje, udział w seminariach)	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	planuje i inicjuje działania badawcze lub projektowe, konsultując ich zakres i metodykę z mentorem, oraz systematycznie je realizuje w ramach cyklicznych spotkań.	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Dyskusja akademicka moderowana przez nauczyciela. Formułowanie problemów wymagających wyjaśnienia ze strony uczestników zajęć. Studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	5	0,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	5	0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	5	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena dotyczy aktywności i stopnia zaangażowania uczestnika w trakcie zajęć z uwzględnieniem szczegółowych zadań zleconych do realizacji, dostosowanych indywidualnie do uczestnika.

Podstawowym warunkiem zaliczenia zajęć jest odbycie wymaganej w programie studiów liczby spotkań.

Duża aktywność i pełne zaangażowanie w zajęcia: 5

Duża aktywność i wysokie zaangażowanie w zajęcia: 4,5

Umiarkowana aktywność i zaangażowanie w zajęcia: 4

Umiarkowana aktywność i częściowe zaangażowanie w zajęcia: 3,5

Mała aktywność i częściowe zaangażowanie w zajęcia: 3

Niska aktywność i zaangażowanie w zajęcia: 2

Literatura obowiązkowa

1.	Polak P., Trombik K., <i>Metodyka pracy naukowej w filozofii. Wprowadzenie do warsztatu cyfrowej humanistyki</i> , Kraków 2023.
2.	Jadacki J., <i>Jak studiować filozofię?</i> , Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca

1.	Hnat K., <i>Mentoring jako skuteczna metoda zarządzania talentami młodych ludzi oraz ich rozwoju osobistego</i> , https://bibliotekanauki.pl/articles/11542390.pdf
----	---

2.	Zenderowski R., <i>Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne</i> , Warszawa 2007.
----	--

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyki 1
Pełnomocnik ds. praktyk	Mgr Martyna Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	filozofia
Poziom studiów	II stopnia studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I v II
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_U01; FI2_K01; FI2_K04;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Studenci kierunku filozofia odbywają praktyki w wybranych przez siebie instytucjach, takich jak instytucje kultury, redakcje, ośrodki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media czy jednostki administracji publicznej. W trakcie praktyk zapoznają się ze specyfiką działania instytucji, uczestniczą w projektach badawczych i organizacyjnych, a także podejmują samodzielne zadania powierzone przez opiekuna praktyk. Celem praktyk jest umożliwienie studentom zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów filozoficznych w realnych kontekstach zawodowych. Studenci rozwijają umiejętności krytycznej analizy problemów, komunikacji, pracy zespołowej, a także pogłębiają kompetencje w zakresie samodzielnej organizacji pracy i odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się ze strukturą i dokumentacją instytucji (statut, regulaminy, programy działania, baza dydaktyczna/kulturowa)	2
2.	Obserwacja działań instytucji - udział w spotkaniach, projektach, wydarzeniach, analiza sposobów organizacji pracy, komunikacji i współpracy zespołowej	3
3.	Wykonywanie samodzielnych zadań powierzonych przez opiekuna praktyk (np. opracowanie materiałów, przygotowanie notatek, wsparcie w projektach edukacyjnych lub popularyzatorskich)	25
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak EBSCO, JSTOR, PhilPapers, wykorzystywane w badaniach filozoficznych i charakteryzuje różnice między nimi.	Raport z praktyk, rozmowa podsumowująca z opiekunem.
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje i przetwarza informacje z wiarygodnych źródeł pisanych i elektronicznych, stosując zaawansowane narzędzia ICT (np. Zotero, Google Scholar, edytory tekstu akademickiego) do realizacji przydzielonych zadań	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje oceny zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanych obowiązków oraz podejmuje działania służące ich rozwojowi i uzupełnieniu w toku praktyki.	Raport autoewaluacyjny w sprawozdaniu z praktyk.
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do	Student identyfikuje potencjalne problemy etyczne związane z komunikowaniem wiedzy filozoficznej (np. w edukacji, debacie publicznej, publikacji) oraz stosuje zasady uczciwości intelektualnej i odpowiedzialności zawodowej w praktyce	Opinia opiekuna praktyk, obserwacja współpracy zespołowej.

	aktywnego rozwiązywania tych problemów		
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zasady oceniania praktyk

1. Ocena efektów uczenia się

W czasie praktyk student(ka) oceniany(a) jest przez opiekuna praktyk w instytucji. Pod uwagę brane jest to, w jakim stopniu zostały osiągnięte wymagane efekty uczenia się. Każdy efekt oceniany jest w skali 1-5, gdzie:

- 1 - efekt nie został osiągnięty,
- 2 - efekt osiągnięty minimalnie,
- 3 - efekt osiągnięty dostatecznie,
- 4 - efekt osiągnięty dobrze,
- 5 - efekt osiągnięty bardzo dobrze.

2. Ocena końcowa od opiekuna praktyk

Na podstawie ocen częściowych opiekun wystawia jedną ocenę końcową, która podsumowuje realizację całej praktyki.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wprowadza ocenę ostateczną do systemu. W normalnych sytuacjach jest to ocena wystawiona przez opiekuna. Gdyby taka ocena nie została dostarczona, pełnomocnik ustala ją na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty.

4. Warunki zaliczenia

Żeby zaliczyć praktyki, student(ka) nie może otrzymać oceny 1 za żaden z efektów uczenia się. Wszystkie muszą być zrealizowane co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen końcowych

Średnia z ocen (z oceny końcowej lub wyjątkowo ze średniej ocen częściowych) przeliczana jest na stopnie w następujący sposób:

- 2,00-3,30 → dostateczny (3.0)
- 3,30-3,80 → dostateczny plus (3.5)
- 3,80-4,30 → dobry (4.0)
- 4,30-4,70 → dobry plus (4.5)
- 4,70-5,00 → bardzo dobry (5.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Statut oraz regulaminy instytucji, w której odbywane są praktyki (np. instytucji kultury, NGO, redakcji, ośrodka badawczego).
2.	Dokumenty wewnętrzne regulujące organizację pracy (np. regulaminy pracy zespołów, procedury współpracy z interesariuszami).
3.	Programy i strategie działania instytucji (np. program wydarzeń kulturalnych, strategia komunikacji, plan projektów badawczych).

Literatura uzupełniająca

1.	Dokumentacja projektowa związana z działalnością filozoficzną, edukacyjną lub popularyzatorską danej jednostki. Materiały przygotowane przez zespół merytoryczny, z którym współpracuje praktykant (np. konspekty spotkań, materiały dydaktyczne, opracowania).
----	---

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyki 2
Pełnomocnik ds. praktyk	Mgr Martyna Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	filozofia
Poziom studiów	II stopnia studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I v II
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_U02; FI2_U04; FI2_U06; FI2_K01; FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Studenci kierunku filozofia odbywają praktyki w wybranych przez siebie instytucjach, takich jak instytucje kultury, redakcje, ośrodki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media czy jednostki administracji publicznej. W trakcie praktyk zapoznają się ze specyfiką działania instytucji, uczestniczą w projektach badawczych i organizacyjnych, a także podejmują samodzielne zadania powierzone przez opiekuna praktyk. Celem praktyk jest umożliwienie studentom zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów filozoficznych w realnych kontekstach zawodowych. Studenci rozwijają umiejętności krytycznej analizy problemów, komunikacji, pracy zespołowej, a także pogłębiają kompetencje w zakresie samodzielnej organizacji pracy i odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się ze strukturą i dokumentacją instytucji (statut, regulaminy, programy działania, baza dydaktyczna/kulturowa)	2
2.	Obserwacja działań instytucji - udział w spotkaniach, projektach, wydarzeniach, analiza sposobów organizacji pracy, komunikacji i współpracy zespołowej	3
3.	Wykonywanie samodzielnych zadań powierzonych przez opiekuna praktyk (np. opracowanie materiałów, przygotowanie notatek, wsparcie w projektach edukacyjnych lub popularyzatorskich)	25
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	Student samodzielnie interpretuje teksty filozoficzne wykorzystywane w kontekście praktyki (np. w pracy redakcyjnej, dydaktycznej, popularyzatorskiej), formułuje problemy i tezy oraz komentuje je w sposób precyzyjny i krytyczny – zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej	Raport z praktyk, rozmowa podsumowująca z opiekunem. Dokumentacja zadań
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje i rekonstruuje złożone argumentacje pojawiające się w kontekście praktyki (np. publikacji, debat, materiałów edukacyjnych), wskazując przesłanki, zależności logiczne oraz stosowane strategie argumentacyjne	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student identyfikuje zależności między ideami filozoficznymi a kontekstem społecznym lub kulturowym instytucji, w której realizuje praktykę, i potrafi je krytycznie opisać lub wykorzystać w realizowanych zadaniach	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student krytycznie ocenia swoje kompetencje w świetle zadań wykonywanych w czasie praktyki i podejmuje działania mające na celu ich rozwój oraz dostosowanie do wymagań środowiska zawodowego	Ocena autoewaluacyjna
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed	Student identyfikuje i rozwiązuje problemy etyczne, które mogą się pojawić w praktyce zawodowej filozofa (np. rzetelność publikacyjna, uczciwość w przekazywaniu	Raport z praktyk, rozmowa

	współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	wiedzy, odpowiedzialność za słowo w przestrzeni publicznej)	podsumowująca z opiekunem.
--	---	---	----------------------------

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zasady oceniania praktyk

2. Ocena efektów uczenia się

W czasie praktyk student(ka) oceniany(a) jest przez opiekuna praktyk w instytucji. Pod uwagę brane jest to, w jakim stopniu zostały osiągnięte wymagane efekty uczenia się. Każdy efekt oceniany jest w skali 1-5, gdzie:

- 1 - efekt nie został osiągnięty,
- 2 - efekt osiągnięty minimalnie,
- 3 - efekt osiągnięty dostatecznie,
- 4 - efekt osiągnięty dobrze,
- 5 - efekt osiągnięty bardzo dobrze.

6. Ocena końcowa od opiekuna praktyk

Na podstawie ocen częściowych opiekun wystawia jedną ocenę końcową, która podsumowuje realizację całej praktyki.

7. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wprowadza ocenę ostateczną do systemu. W normalnych sytuacjach jest to ocena wystawiona przez opiekuna. Gdyby taka ocena nie została dostarczona, pełnomocnik ustala ją na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty.

8. Warunki zaliczenia

Żeby zaliczyć praktyki, student(ka) nie może otrzymać oceny 1 za żaden z efektów uczenia się. Wszystkie muszą być zrealizowane co najmniej na poziomie 2.

9. Skala ocen końcowych

Średnia z ocen (z oceny końcowej lub wyjątkowo ze średniej ocen częściowych) przeliczana jest na stopnie w następujący sposób:

- 2,00-3,30 → dostateczny (3.0)
- 3,30-3,80 → dostateczny plus (3.5)
- 3,80-4,30 → dobry (4.0)
- 4,30-4,70 → dobry plus (4.5)
- 4,70-5,00 → bardzo dobry (5.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Statut oraz regulaminy instytucji, w której odbywane są praktyki (np. instytucji kultury, NGO, redakcji, ośrodka badawczego).
2.	Dokumenty wewnętrzne regulujące organizację pracy (np. regulaminy pracy zespołów, procedury współpracy z interesariuszami).
3.	Programy i strategie działania instytucji (np. program wydarzeń kulturalnych, strategia komunikacji, plan projektów badawczych).

Literatura uzupełniająca

1.	Dokumentacja projektowa związana z działalnością filozoficzną, edukacyjną lub popularyzatorską danej jednostki. Materiały przygotowane przez zespół merytoryczny, z którym współpracuje praktykant (np. konspekty spotkań, materiały dydaktyczne, opracowania).
----	---

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z publicznej prezentacji zagadnień filozoficznych (ASSF)
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Kordula Świętorzecka/ prof. ucz. dr hab. Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04, FI2_W09, FI2_U03, FI2_U05, FI2_K01, FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	5
Wymagania wstępne	Pozytywna decyzja komisji rekrutacyjnej ASSF. Student powinien posiadać podstawową wiedzę filozoficzną oraz umiejętność formułowania argumentacji. Mile widziane wcześniejsze doświadczenie w publicznych wystąpieniach akademickich.
Opis i cele przedmiotu	Seminarium rozwija umiejętności efektywnej komunikacji filozoficznej w różnych kontekstach publicznych. Celem jest przygotowanie studentów do prezentowania złożonych zagadnień filozoficznych przed audytorium akademickim i pozadyscyplinarnym: od konstrukcji wystąpienia konferencyjnego, przez prowadzenie debaty filozoficznej, po popularyzację filozofii. Student doskonali warsztat retoryczny i argumentacyjny.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Wprowadzenie: rodzaje prezentacji filozoficznych (konferencja, wykład otwarty, debata, popularyzacja) i ich specyfika	2
2.	Struktura prezentacji akademickiej: od tezy do konkluzji – budowanie narracji filozoficznej	2
3.	Warsztat retoryczny: jasność przekazu, precyzja terminologiczna i dostosowanie języka do audytorium	2
4.	Wizualizacja idei filozoficznych: używanie slajdów, schematów i przykładów	2
5.	Debata filozoficzna: prowadzenie dyskusji, odpowiadanie na pytania krytyczne i obrona stanowiska	2
6.	Etyka wystąpień publicznych: rzetelność źródeł, uczciwość intelektualna i odpowiedzialność za słowo	2
7.	Prezentacje finalne studentów z ewaluacją	3
Łącznie godzin:		15

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student odróżnia terminologię właściwą dla poszczególnych podejść filozoficznych oraz wskazuje ich metodologiczne implikacje.	Ocena precyzji terminologicznej podczas prezentacji. Analiza dostosowania języka filozoficznego do różnych typów audytorium
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student opisuje proces pozyskiwania i selekcji materiałów filozoficznych oraz wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak katalogi naukowe i bazy tekstów, wykorzystywane w przygotowaniu prezentacji filozoficznych.	Ewaluacja bibliografii i źródeł wykorzystanych w prezentacji. Sprawozdanie z procesu przygotowania materiałów
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student formułuje hipotezy badawcze i konstruuje krytyczne argumentacje w oparciu o wiedzę filozoficzną i metodologiczną, prezentując je w sposób zrozumiały dla słuchaczy akademickich i pozadyscyplinarnych	Prezentacje treningowe z oceną konstrukcji argumentacji. Prezentacja finalna (jasność tezy, spójność wykładu)
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować	Student identyfikuje błędy logiczne we własnych i cudzych wypowiedziach, analizuje ich wpływ na siłę argumentacji i udziela krytycznych odpowiedzi w kontekście debaty akademickiej	Udział w symulowanych debatach – odpowiedzi na pytania krytyczne. Samoocena błędów

	wszechstronne odpowiedzi na krytykę		logicznych na podstawie nagrania własnej prezentacji
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje krytycznej oceny swoich umiejętności prezentacyjnych i merytorycznych, identyfikuje obszary wymagające poprawy i wdraża działania służące doskonaleniu warsztatu filozoficznego	Autorefleksja po każdej prezentacji (co poprawić?). Porównanie pierwszej i finalnej prezentacji (dokumentacja postępów)
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne związane z publicznym prezentowaniem wiedzy filozoficznej (np. rzetelność źródeł, precyzja interpretacji) i podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	Analiza przypadków nieetycznych praktyk w wystąpieniach publicznych. Ocena rzetelności przywoływanych źródeł i interpretacji w prezentacji

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje studenckie – wystąpienia przed grupą z feedbackiem prowadzącego i kolegów (FI2_U03, FI2_K01)
Warsztaty retoryczne – ćwiczenia z mowy ciała, modulacji głosu i zarządzania czasem wystąpienia
Analiza nagrań – omówienie przykładów udanych i nieudanych prezentacji filozoficznych (FI2_W04, FI2_U05)
Symulowane debaty – ćwiczenia w obronie tez i odpowiadaniu na zarzuty (FI2_U05)
Peer review – wzajemna ocena prezentacji według ustalonych kryteriów (FI2_K01)
Konsultacje indywidualne – praca nad rozwojem indywidualnego stylu prezentacyjnego

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Przygotowanie prezentacji treningowych (2-3 wystąpienia)	30
Lektura literatury przedmiotu i przygotowanie materiałów źródłowych	25
Przygotowanie prezentacji finalnej (15-20 min)	35

Analiza nagrań własnych wystąpień i praca nad poprawą	15
Konsultacje i ewaluacja	5
Łączny nakład pracy studenta	125 godz.
Liczba ECTS	5

Kryteria oceny końcowej

1. Aktywność na zajęciach (20%)

- Udział w dyskusjach i debatach
- Konstruktywny feedback dla kolegów
- Zaangażowanie w ćwiczenia warsztatowe

2. Prezentacje treningowe (30%)

- Postęp w kolejnych wystąpieniach
- Wdrażanie uwag z feedbacku
- Różnorodność form prezentacji

3. Prezentacja finalna (40%)

- **Warstwa merytoryczna (20%):** trafność tezy, siła argumentacji, znajomość literatury
- **Warstwa komunikacyjna (20%):** jasność przekazu, retoryka, kontakt z audytorium, odpowiedzi na pytania

4. Autorefleksja i rozwój (10%)

- Jakość samooceny
- Świadomość własnych słabości i mocnych stron
- Postawa otwartości na krytykę

Skala ocen:

- **5,0** – 91-100%
- **4,5** – 81-90%
- **4,0** – 71-80%
- **3,5** – 61-70%
- **3,0** – 51-60%
- **2,0** – poniżej 51%

Warunki zaliczenia: obecność min. 80%, wykonanie wszystkich prezentacji, min. 51% punktów.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem

opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)

(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z propedeutyki publikacji tekstów naukowych (ASSF)
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Kordula Świętorzecka/ prof. ucz. dr hab. Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04, FI2_W09, FI2_U03, FI2_U05, FI2_K01, FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	7
Wymagania wstępne	Pozytywna decyzja komisji rekrutacyjnej ASSF. Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu metodologii badań filozoficznych oraz umiejętność samodzielnej pracy z literaturą naukową. Mile widziane doświadczenie w pisaniu tekstów akademickich na poziomie studiów I stopnia.
Opis i cele przedmiotu	Seminarium przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w życiu naukowym poprzez rozwijanie umiejętności pisania, prezentowania i publikowania tekstów filozoficznych. Celem jest opanowanie warsztatu akademickiego: od wyszukiwania literatury i konstruowania hipotez badawczych, przez precyzyjne formułowanie argumentacji filozoficznej, po przestrzeganie standardów etycznych w pracy naukowej. Student przygotowuje tekst gotowy do publikacji lub stanowiący rozdział pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do publikowania naukowego: standardy, etyka badawcza i odpowiedzialność akademicka	2
2.	Warsztat bibliograficzny: zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze (PhilPapers, PhilIndex, JSTOR, bazy Web of Science) i zarządzanie literaturą	2
3.	Struktura tekstu naukowego: od hipotezy badawczej do konkluzji – konstruowanie argumentacji filozoficznej	2
4.	Terminologia filozoficzna i precyzja języka: analiza i krytyka tekstów filozoficznych pod kątem spójności pojęciowej	2
5.	Błędy logiczne i retoryczne w dyskursie filozoficznym: identyfikacja, analiza i odpowiedź na krytykę	2
6.	Proces recenzji naukowej i kultura debaty akademickiej: peer review, konferencje, publikacje	2
7.	Prezentacja projektów badawczych studentów: obrona hipotez i odpowiedzi na pytania krytyczne	3
	Łącznie godzin:	15

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student odróżnia terminologię właściwą dla poszczególnych podejść filozoficznych oraz wskazuje ich metodologiczne implikacje.	Analiza terminologiczna fragmentów tekstów filozoficznych (zadanie pisemne; Ocena precyzji terminologicznej w prezentacji projektu badawczego; Ewaluacja poprawności pojęciowej w tekście naukowym (artykuł/rozdział)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student opisuje proces pozyskiwania i selekcji materiałów filozoficznych oraz wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak katalogi naukowe i bazy tekstów, wykorzystywane w przygotowaniu prezentacji filozoficznych.	Sprawozdanie z kwerendy bibliograficznej z opisem użytych narzędzi (PhilPapers, JSTOR, etc.) Ocena bibliografii i przypisów w tekście naukowym- Prezentacja stanu badań w wybranym obszarze filozofii z omówieniem źródeł
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz	Student formułuje hipotezy badawcze i konstruuje krytyczne argumentacje w oparciu o wiedzę filozoficzną i metodologiczną, prezentując je w sposób zrozumiały dla słuchaczy akademickich i pozadyscyplinarnych	Prezentacja projektu badawczego z jasno sformułowaną hipotezą. Ocena argumentacji w tekście naukowym

	samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze		(struktura, spójność, siła przekonywania). Udział w dyskusji seminaryjnej – obrona stanowiska.
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne we własnych i cudzych wypowiedziach, analizuje ich wpływ na siłę argumentacji i udziela krytycznych odpowiedzi w kontekście debaty akademickiej	Recenzja tekstu koleżeńskiego z identyfikacją błędów logicznych- Odpowiedzi na pytania krytyczne podczas prezentacji (umiejętność obrony przed zarzutami)- Autorefleksja – pisemna analiza własnych błędów po otrzymaniu feedback'u.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje krytycznej oceny swoich umiejętności prezentacyjnych i merytorycznych, identyfikuje obszary wymagające poprawy i wdraża działania służące doskonaleniu warsztatu filozoficznego	Samoocena po prezentacji (pisemna refleksja: co poszło dobrze, co wymaga poprawy)- Porównanie wersji roboczej i finalnej tekstu naukowego (dokumentacja procesu poprawy)- Udział w konsultacjach i wdrażanie uwag prowadzącego.
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne związane z publicznym prezentowaniem wiedzy filozoficznej (np. rzetelność źródeł, precyzja interpretacji) i podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	Analiza studium przypadku: identyfikacja problemów etycznych w przykładowych publikacjach- Oświadczenie o samodzielności pracy i rzetelności źródeł dołączone do tekstu naukowego- Ocena etyki cytowania i unikania plagiatu w złożonym tekście

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

(Dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

- **Analiza przypadków** – krytyczne omówienie publikacji naukowych pod kątem struktury argumentacji, terminologii i błędów logicznych (FI2_W04, FI2_U05)
- **Warsztaty praktyczne** – ćwiczenia z wyszukiwania źródeł w bazach filozoficznych, tworzenia bibliografii i cytowania (FI2_W09)
- **Prezentacje studenckie** – przedstawienie własnych projektów badawczych z dyskusją i ewaluacją peer-to-peer (FI2_U03, FI2_K01)
- **Dyskusja moderowana** – debaty akademickie nad wybranymi problemami metodologicznymi i etycznymi w filozofii (FI2_K04)
- **Wzajemna recenzja** – studenci recenzują nawzajem swoje teksty według standardów akademickich (FI2_U05, FI2_K01)
- **Konsultacje indywidualne** – praca nad rozwojem indywidualnych projektów badawczych i umiejętności pisarskich
- **Metoda projektu** – samodzielne opracowanie artykułu naukowego lub rozdziału pracy magisterskiej

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Lektura obowiązkowej literatury naukowej (artykuły, rozdziały monografii)	40
Przygotowanie prezentacji projektu badawczego	25
Opracowanie tekstu naukowego (artykuł/rozdział – 15-20 stron)	60
Recenzowanie prac koleżeńskich i analiza krytyczna tekstów	20
Konsultacje indywidualne i praca nad poprawkami	15
Łączny nakład pracy studenta	175 godz.
Liczba ECTS	7

Kryteria oceny końcowej

Kryteria oceny końcowej

Ocena końcowa jest oceną wieloskładnikową, uwzględniającą:

1. Aktywność i zaangażowanie na zajęciach (20%)

Uczestnictwo w dyskusjach

Jakość pytań i komentarzy krytycznych

Udział w recenzjach koleżeńskich

2. Prezentacja projektu badawczego (25%)

Jasność sformułowania hipotezy badawczej (FI2_U03)

Znajomość literatury przedmiotu i umiejętność korzystania z narzędzi wyszukiwawczych (FI2_W09)

Poprawność terminologiczna i metodologiczna (FI2_W04)

Umiejętność odpowiedzi na pytania i obronę stanowiska (FI2_U05)

3. Tekst naukowy – artykuł lub rozdział pracy magisterskiej (45%)

Strona merytoryczna (25%):

Oryginalność i trafność hipotezy badawczej

Spójność i siła argumentacji filozoficznej

Poprawność użycia terminologii filozoficznej

Znajomość literatury przedmiotu

Strona formalna (20%):

Struktura tekstu (wstęp, rozwinięcie, konkluzja)

Poprawność przypisów i bibliografii

Precyzja języka i brak błędów logicznych

Przestrzeganie standardów etyki akademickiej (brak plagiatu, rzetelność źródeł)

4. Recenzje tekstów koleżeńskich (10%)

Trafność i konstruktywność uwag krytycznych

Umiejętność identyfikacji błędów logicznych i terminologicznych

Przestrzeganie zasad akademickiego feedback'u

Skala ocen:

5,0 (bdb) – 91-100%

4,5 (+db) – 81-90%

4,0 (db) – 71-80%

3,5 (+dst) – 61-70%

3,0 (dst) – 51-60%

2,0 (ndst) – poniżej 51%

Warunki zaliczenia:

Obecność na minimum 80% zajęć

Złożenie wszystkich wymaganych prac w terminie

Uzyskanie min. 51% punktów z oceny końcowej

Zależnie od wyboru seminarium.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy

- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z przygotowania aplikacji o dofinansowanie projektu badań filozoficznych (ASSF)
Prowadzący	Kordula Świętorzecka/Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, st. magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	ASSF
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/26
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	seminarium
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K01; FI2_K04;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	5
Wymagania wstępne	Student powinien posiadać podstawową wiedzę z metodologii badań filozoficznych oraz umiejętność samodzielnego formułowania problemów badawczych. Potrzebne są elementarne umiejętności pisemnego formułowania złożonych wypowiedzi (w tej formie co prace semestralne).
Opis i cele przedmiotu	Seminarium przygotowuje studentów do ubiegania się o granty badawcze i stypendia naukowe. Celem jest nabycie umiejętności pisania wniosków grantowych: od identyfikacji problemu badawczego i formułowania hipotez, przez projektowanie metodologii i harmonogramu, po przygotowanie budżetu. Student opracowuje kompletny wniosek o finansowanie projektu filozoficznego zgodnie ze standardami NCN, NPRH lub programów stypendialnych finansowanych przez polskie lub zagarniczne organizacje naukowe.

Treści programowe

	Temat	Liczba godzin
1	Wprowadzenie: źródła finansowania badań filozoficznych (NCN, NPRH, fundacje, stypendia krajowe i zagraniczne)	2
2	Struktura wniosku grantowego: od opisu problemu badawczego do metodologii i harmonogramu realizacji badań	2
3	Formułowanie pytań i hipotez badawczych: specyfika problemów filozoficznych	2
4	Stan badań i bibliografia: prezentacja kontekstu naukowego projektu	2
5	Budżet projektu i uzasadnienie kosztów: efektywne planowanie zasobów	2
6	Pisanie CV badacza i prezentacja kompetencji	2
7	Prezentacja projektów studenckich i symulacja procesu recenzji	3
	Łącznie godzin	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <i>Absolwent...</i> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student stosuje precyzyjną terminologię filozoficzną adekwatną do wybranej subdyscypliny oraz wykazuje interdyscyplinarne powiązania między problemem badawczym a różnymi obszarami filozofii w kontekście wniosku grantowego (<i>tematy 2, 3, 4</i>)	Analiza tekstów filozoficznych wykorzystanych w stanie badań. Ocena bibliografii projektu
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wykorzystuje specjalistyczne bazy danych filozoficznych (PhilPapers, JSTOR, PhilIndex, Philosopher's Index) do budowania kompleksowej bibliografii oraz identyfikuje aktualne trendy badawcze w wybranym obszarze problemowym (<i>tematy 1, 4</i>)	Opis metodologii badawczej we wniosku. Uzasadnienie wyboru metod adekwatnych do problemu badawczego
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i	Student formułuje oryginalne hipotezy badawcze osadzone w wiedzy filozoficznej oraz konstruuje krytyczną argumentację uzasadniającą wartość	Sformułowanie problemu i hipotez badawczych we

	konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	poznawczą projektu w kontekście istniejących teorii i stanowisk (<i>tematy 2, 3, 7</i>)	wniosku. Prezentacja projektu przed grupą
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student(ka) potrafi krytycznie analizować strukturę logiczną i argumentacyjną wniosku o finansowanie badań filozoficznych, rozpoznając potencjalne błędy i słabości argumentacyjne. Potrafi formułować spójne, logiczne i perswazyjne uzasadnienia znaczenia oraz oryginalności projektu badawczego. Potrafi reagować konstruktywnie na krytyczne uwagi dotyczące projektu (np. od promotora, recenzenta, komisji grantowej) i adekwatnie je włączać do poprawionej wersji aplikacji.	Konstrukcja argumentacji na rzecz wartości projektu. Odpowiedzi na pytania podczas symulowanej obrony
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student(ka) potrafi samodzielnie identyfikować swoje braki kompetencyjne w zakresie przygotowania wniosków badawczych i podejmuje działania w celu ich uzupełnienia (np. analiza wytycznych NCN, ERC, NAWA). Rozumie znaczenie stałego rozwijania warsztatu badawczego i grantowego dla rozwoju zawodowego filozofa. Potrafi planować własną ścieżkę rozwoju naukowego, w tym określać kolejne etapy zdobywania doświadczenia badawczego i aplikowania o finansowanie.	Samoocena kompetencji we wniosku (CV, doświadczenie. Plan rozwoju naukowego zawarty w projekcie
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student(ka) potrafi rozpoznać potencjalne problemy etyczne związane z realizacją i finansowaniem badań filozoficznych (np. konflikt interesów, rzetelność w opisie rezultatów, uczciwość w planowaniu budżetu). Rozumie znaczenie przejrzystości i uczciwości w procesie przygotowywania aplikacji badawczych. Potrafi formułować etyczne uzasadnienie społecznego znaczenia badań filozoficznych, w tym ich potencjalnego wpływu na dobro wspólne.	Samodzielne przygotowanie kompletnego wniosku grantowego. Harmonogram pracy i realistyczna ocena możliwości realizacji

Metody dydaktyczne

(Dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

- **Analiza przykładów** – omówienie zaakceptowanych do realizacji i odrzuconych wniosków grantowych
- **Warsztaty pisarskie** – praca nad poszczególnymi elementami wniosku (problem, hipoteza, metodologia)
- **Konsultacje indywidualne** – rozwój indywidualnych projektów badawczych
- **Peer review** – wzajemna recenzja wniosków według kryteriów grantowych
- **Symulowana obrona projektu** – prezentacja przed panelem i odpowiedzi na pytania
- **Praca z dokumentacją** – analiza regulaminów i kryteriów oceny konkretnych programów grantowych

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Analiza regulaminów i przykładowych wniosków grantowych	20
Przygotowanie bibliografii i stanu badań	25
Pisanie wniosku o grant (projekt indywidualny)	40
Recenzowanie wniosków koleżeńskich	10
Przygotowanie prezentacji projektu i CV badacza	10
Konsultacje i poprawki	5
Łączny nakład pracy studenta	125 godz.
Liczba ECTS	5

Kryteria oceny końcowej

1. Aktywność na zajęciach (15%) Udział w dyskusjach Jakość recenzji koleżeńskich Analiza przykładowych wniosków 2. Elementy cząstkowe wniosku (25%) Stan badań i bibliografia (10%) CV badacza (5%) Budżet projektu (10%) 3. Kompletny wniosek grantowy (50%) Problem i hipotezy (15%): trafność, oryginalność, precyzja Metodologia (15%): adekwatność metod, realizm harmonogramu Wartość naukowa (10%): innowacyjność, potencjał publikacyjny Spójność i forma (10%): struktura, język, zgodność z wymogami formalnymi 4. Prezentacja i obrona projektu (10%) Jasność przekazu Odpowiedzi na pytania krytyczne Umiejętność argumentowania za wartością projektu Skala ocen: 5,0 – 91-100% 4,5 – 81-90% 4,0 – 71-80% 3,5 – 61-70% 3,0 – 51-60%

2,0 – poniżej 51%

Warunki zaliczenia: obecność min. 80%, złożenie kompletnego wniosku grantowego, min. 51% punktów.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 1
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1., D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W6, D.1/E.1.W7, D.1/E.1.W8., D.1/E.1.W13., D.1/E.1.W14., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U1. D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U4., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K4., D.1/E.1.K6.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest doskonalenie umiejętności metodycznych związanych z nauczaniem etyki, obejmujących ocenianie, diagnozowanie oraz ewaluację, z jednoczesnym podkreśleniem wychowawczego charakteru tego przedmiotu. Ćwiczenia przyjmują formę warsztatów, w których szczególnie nacisk kładzie się na praktyczne zastosowanie metod dydaktycznych charakterystycznych dla edukacji etycznej. Studenci przygotowują i realizują krótkie lekcje, wykorzystując różnorodne techniki aktywizujące uczniów. W toku zajęć uczestnicy opracowują konspekty i scenariusze zajęć dopasowane do specyfiki poszczególnych grup wiekowych, uwzględniając indywidualne potrzeby uczniów.

	Dodatkowo projektują sytuacje dydaktyczne sprzyjające rozwijaniu refleksji moralnej i etycznego myślenia, tworząc atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania. Warsztatowy charakter zajęć pozwala studentom nie tylko poznać zasady i techniki nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, ale także sprawdzić je w praktyce poprzez własne doświadczenie dydaktyczne.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie i prowadzenie lekcji etyki	10
2.	Techniki pracy warsztatowej w edukacji etycznej	4
3.	Praktyczne ujęcie treści etycznych	6
4.	Ocena i wspieranie rozwoju uczniów	6
5.	Etyka w kontekście społeczności szkolnej	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	identyfikuje miejsce etyki w ramowych planach nauczania (1), porównuje jej rolę na różnych etapach edukacyjnych (1), analizuje ciągłość treści i powiązania z innymi przedmiotami (3).	prezentacja
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów,	charakteryzuje kompetencje dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela (1), analizuje sposoby komunikacji z uczniami (2, 3), ocenia znaczenie autorytetu i interakcji w procesie dydaktycznym (3, 5).	Projekt indywidualny

	pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;		
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	projektuje realizację treści etycznych dostosowanych do możliwości uczniów (1, 3), analizuje przykłady dobrych praktyk dydaktycznych (2, 3), rozpoznaje i interpretuje typowe błędy uczniowskie (3, 4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	organizuje pracę klasy i grup uczniowskich (2, 4), dostosowuje formy nauczania do zróżnicowanych potrzeb (1, 3), proponuje zadania interdyscyplinarne i projekty (2, 5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w	dobiera środki dydaktyczne do nauczania etyki (2, 4), adaptuje elektroniczne zasoby edukacyjne (4), projektuje proste materiały multimedialne (4).	Dyskusja na zajęciach

	rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;		
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	analizuje znaczenie kompetencji społeczno-emocjonalnych w edukacji etycznej (3), projektuje ćwiczenia rozwijające współpracę i wartości moralne (2, 3), stosuje metody budowania postaw komunikacyjnych (3, 5).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	planuje warsztat pracy nauczyciela (1), ocenia sposoby wykorzystania czasu lekcji (1, 2), analizuje proces oceniania i ewaluacji (4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do	kształtuje pozytywną motywację uczniów (1, 3), rozwija ich krytyczne i logiczne myślenie (3), proponuje zadania sprzyjające systematycznemu uczeniu się (4, 5).	Projekt indywidualny

	uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy		
D.1/E.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	identyfikuje cele kształcenia w zadaniach szkolnych (1), powiązuje je z podstawą programową i kompetencjami kluczowymi (1, 3).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	wskazuje powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami (1, 3), opracowuje przykłady zadań interdyscyplinarnych (5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U4.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	dostosowuje język i formę komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów (2, 3), modyfikuje polecenia dydaktyczne (4).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	kreuje sytuacje dydaktyczne sprzyjające aktywności uczniów (2, 3), projektuje zadania popularyzujące wiedzę etyczną (1, 5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	dobiera metody pracy klasy do zróżnicowanych potrzeb uczniów (2, 3), wykorzystuje środki dydaktyczne w nauczaniu (4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	popularyzuje wiedzę etyczną w szkole i środowisku lokalnym (5), inicjuje działania integrujące uczniów wokół wartości moralnych (3, 5).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	promuje krytyczne korzystanie z mediów cyfrowych (4), stosuje zasady poszanowania praw autorskich (4).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz	kształtuje system wartości uczniów (3), rozwija ich postawy etyczne i komunikacyjne (2, 3), wdraża nawyki kulturalne w praktyce dydaktycznej (5).	Dyskusja na zajęciach

	kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;		
--	---	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Realizacja czterech **ćwiczeń sprawdzających**, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%

dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	K. Ostrowska, W poszukiwaniu wartości, Gdańsk 1998
2.	K. Śleziński, Zarys dydaktyki filozofii, Kraków 2000
3.	Z. Sareło (red.), Etyka w szkole. Jak nauczać, Warszawa 1997
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	S.B. Simon, R.C. Hawley, D.D. Britton, Krystalizacja wartości. Ćwiczenia pisemne dla rozwoju osobowego, Toruń - Poznań 1992
2.	M. Węglińska, Jak przygotowywać się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych, Kraków 1998
3.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1., D.1/E.1.W2., D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W9., D.1/E.1.W10., D.1/E.1.W11., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.U2., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej metod, form i środków dydaktycznych stosowanych w nauczaniu etyki. Zajęcia mają przygotować do samodzielnego projektowania procesu dydaktycznego, dostosowanego do wieku, potrzeb i możliwości uczniów, a także do świadomego i refleksyjnego pełnienia roli nauczyciela etyki. Wykład obejmuje omówienie podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki nauczania etyki. Prezentowane rozwiązania metodyczne dostosowane są do pracy z uczniami na różnych etapach edukacyjnych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Filozofia edukacji jako wprowadzenie do metodyki szczegółowej	4
2.	Autonomia nauczyciela - wychowawcy	3
3.	Lekcja etyki jako Wydarzenie	3
4.	Zasady nauczania etyki w szkole podstawowej - uwzględnienie poziomu rozwoju moralnego a dobór metod	4
5.	Metody realizacji podstawy programowej nauczania przedmiotu etyka	4
6.	Tutoring i mentoring w nauczaniu etyki	2
7.	Metody aktywizujące w procesie nauczania etyki w szkole	3
8.	Alternatywne metody nauczania etyki	3
9.	Ocenianie i diagnoza w nauczaniu etyki - konstruowanie narzędzi oceniani	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	Student wyjaśnia miejsce etyki w podstawie programowej i planach nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz jej relacje z innymi przedmiotami humanistycznymi	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	Student omawia podstawę programową etyki, cele wychowawcze i edukacyjne przedmiotu, treści nauczania dostosowane do różnych etapów rozwoju uczniów oraz strukturę wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i	Student charakteryzuje kompetencje nauczyciela etyki, znaczenie autorytetu moralnego, zasady komunikacji z	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	uczniami różnych grup wiekowych oraz formy współpracy z rodzicami i środowiskiem szkolnym w kontekście wychowania etycznego	
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student charakteryzuje różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści przedmiotu etyka.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów	Student wymienia specyficzne metody kształcenia etycznego, w tym analizę przypadków moralnych, rozważania nad wartościami oraz znaczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych w nauczaniu etyki.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;		
D.1/E.1.W10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student omawia specyfikę oceniania w nauczaniu przedmiotu etyka, rodzaje oceniania dostosowane do charakteru przedmiotu oraz funkcje oceny w kształtowaniu postaw etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W11.	egzaminu kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student wyjaśnia metody konstruowania narzędzi oceniania w etyce, w tym testów wiedzy etycznej, sprawdzianów z analizy dylematów moralnych oraz alternatywnych form sprawdzania osiągnięć uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału;	Student analizuje i planuje optymalny rozkład treści programowych etyki w cyklu rocznym i wieloletnim, dostosowując go do specyfiki grup uczniowskich	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i	Student nawiązuje i utrzymuje konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	środowiskiem pozaszkolnym;		
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje etyczne i moralne, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie postaw moralnych u uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład (konwersatoryjny), metoda przypadków (case study), analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach ind. i gr.	7	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	1,5
	przygotowanie do egzaminu (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	17	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Egzamin ustny z zagadnień podejmowanych na wykładzie. Trzy pytania każde za 4 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na wykładach. (max. 10pkt)

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	W. Kamińska, <i>Metodologiczna konstrukcja dziedziny dydaktyki etyki</i> . Warszawa 2014.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
3.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.
4.	Ł. Krzywoń, <i>Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą</i> . Lublin 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki. red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.
5.	M. Bała, J. Jeziorska, S. Zalewska, <i>Pokońcać mądrość Zarys dydaktyki filozofii i etyki</i> , Warszawa 2009.
6.	R. Fisher, <i>Uczymy jak myśleć</i> , Warszawa 1999.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 2
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Zimowy (co 2 lata)
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W6., D.1/E.1.W7., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji

	dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
--	--

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów lekcji i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Integracja międzyprzedmiotowa w nauczaniu etyki - projektowanie i realizacja.	6
2.	Metody aktywizujące w nauczaniu etyki - debata oxfordzka i inne metody aktywizujące,	8
3.	Metodyka realizacji konkretnych treści etycznych - analiza przypadków i błędów uczniowskich	6
4.	Organizacja pracy w klasie podczas lekcji etyki.	6
5.	Diagnoza wiedzy, umiejętności i postaw uczniów. Współpraca ze środowiskiem w wychowaniu etycznym	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student zna i rozumie zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student zna i rozumie różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup	Student zna i rozumie metodykę realizacji konkretnych treści etycznych, w tym dobór rozwiązań merytorycznych i metodycznych dostosowanych do różnych grup uczniowskich, rozpoznawanie typowych błędów w rozumowaniu etycznym i ich wykorzystanie w procesie dydaktycznym.	Dyskusja na zajęciach

	uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;		
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	Student zna i rozumie organizację pracy w klasie podczas lekcji etyki, potrzebę indywidualizacji nauczania moralnego, formy pracy specyficzne dla etyki (dylematy moralne, dyskusje etyczne, projekty społeczne) oraz zagadnienia związane z pracą domową w zakresie etyki	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student zna i rozumie metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków	Student zna i rozumie metody kształtowania pozytywnego stosunku uczniów do etyki, rozwijania ich ciekawości w zakresie zagadnień moralnych, aktywności w rozważaniach etycznych oraz motywacji do samodzielnego myślenia o wartościach i normach	Dyskusja na zajęciach

	systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.		
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	Student potrafi identyfikować i wykorzystywać powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami szkolnymi, tworząc interdyscyplinarne projekty edukacyjne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	Student potrafi projektować i przeprowadzać sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie etyki, w tym dylematy moralne, debaty etyczne, projekty społeczne oraz inne formy popularyzacji wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student potrafi nawiązywać i utrzymywać konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	Student potrafi dobierać odpowiednie metody pracy i środki dydaktyczne w nauczaniu etyki, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	Student potrafi rozpoznawać typowe błędy w rozumowaniu etycznym uczniów oraz wykorzystywać je konstruktywnie w procesie kształtowania właściwych postaw moralnych	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	Student potrafi przeprowadzić diagnozę wstępną kompetencji etycznych uczniów, ich systemu wartości oraz gotowości do podejmowania refleksji moralnej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	Student jest gotów do elastycznego dostosowywania metod nauczania etyki do różnych stylów uczenia się i potrzeb indywidualnych uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	Student jest gotów do aktywnego promowania wiedzy etycznej i wartości moralnych wśród uczniów oraz w środowisku szkolnym i pozaszkolnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	Student jest gotów do systematycznego rozwijania u uczniów umiejętności współpracy, dialogu i grupowego rozwiązywania problemów etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	Student jest gotów do stymulowania u uczniów ciekawości wobec zagadnień etycznych, aktywności w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania moralne oraz samodzielności w podejmowaniu decyzji etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	Student jest gotów do rozwijania u uczniów nawyku systematycznej refleksji etycznej i korzystania z różnych źródeł wiedzy o moralności, w tym zasobów internetowych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K9.	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia swoich kompetencji etycznych i moralnych, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie ich postaw moralnych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	25	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

<i>dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)</i>		
Realizacja czterech ćwiczeń sprawdzających , każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)		
Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)		
Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.		
Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 2
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Zimowy (co 2 lata)
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W6., D.1/E.1.W7., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji

	dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
--	--

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów lekcji i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Integracja międzyprzedmiotowa w nauczaniu etyki - projektowanie i realizacja.	6
2.	Metody aktywizujące w nauczaniu etyki - debata oxfordzka i inne metody aktywizujące,	8
3.	Metodyka realizacji konkretnych treści etycznych - analiza przypadków i błędów uczniowskich	6
4.	Organizacja pracy w klasie podczas lekcji etyki.	6
5.	Diagnoza wiedzy, umiejętności i postaw uczniów. Współpraca ze środowiskiem w wychowaniu etycznym	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student omawia różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym	Student opisuje metodykę realizacji konkretnych treści etycznych, w tym dobór rozwiązań merytorycznych i metodycznych dostosowanych do różnych grup uczniowskich, rozpoznawanie typowych błędów w rozumowaniu etycznym i ich wykorzystanie w procesie dydaktycznym.	Dyskusja na zajęciach

	potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;		
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	Student omawia organizację pracy w klasie podczas lekcji etyki, potrzebę indywidualizacji nauczania moralnego, formy pracy specyficzne dla etyki (dylematy moralne, dyskusje etyczne, projekty społeczne) oraz zagadnienia związane z pracą domową w zakresie etyki	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia	Student opisuje metody kształtowania pozytywnego stosunku uczniów do etyki, rozwijania ich ciekawości w zakresie zagadnień moralnych, aktywności w rozważaniach etycznych oraz motywacji do samodzielnego myślenia o wartościach i normach	Dyskusja na zajęciach

	się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.		
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	Student identyfikuje i wykorzystuje powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami szkolnymi, tworząc interdyscyplinarne projekty edukacyjne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	Student projektuje i przeprowadza sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie etyki, w tym dylematy moralne, debaty etyczne, projekty społeczne oraz inne formy popularyzacji wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student nawiązuje i utrzymuje współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	Student dobiera odpowiednie metody pracy i środki dydaktyczne w nauczaniu etyki, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	Student rozpoznaje typowe błędy w rozumowaniu etycznym uczniów oraz wykorzystuje je w procesie kształtowania właściwych postaw moralnych	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	Student przeprowadza diagnozę wstępną kompetencji etycznych uczniów, ich systemu wartości oraz gotowości do podejmowania refleksji moralnej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	Student dostosowuje metody nauczania etyki do różnych stylów uczenia się i potrzeb indywidualnych uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	Student aktywnie promuje wiedzę z zakresu etyki i wartości moralnych wśród uczniów oraz w środowisku szkolnym i pozaszkolnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	Student systematycznie rozwija u uczniów umiejętności współpracy, dialogu i grupowego rozwiązywania problemów etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	Student stymuluje u uczniów ciekawość wobec zagadnień etycznych, zachęca do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na pytania moralne oraz samodzielności w podejmowaniu decyzji etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	Student rozwija u uczniów nawyk systematycznej refleksji etycznej i korzystania z różnych źródeł wiedzy o moralności, w tym zasobów internetowych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K9.	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje etyczne i moralne, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie postaw moralnych u uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Realizacja czterech **ćwiczeń sprawdzających**, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki. red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 3
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	(co 2 lata)
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W9., D.1/E.1.W10., D.1/E.1.W11., D.1/E.1.W14., D.1/E.1.U1., D.1/E.1.U2., D.1/E.1.U8., D.1/E.1.U9., D.1/E.1.K3., D.1/E.1.K4., D.1/E.1.K6.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji

	dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
--	--

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów esejsów i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie procesu dydaktycznego w etyce - identyfikacja celów i zadań	4
2.	Esej filozoficzny w nauczaniu etyki - teoria i praktyka argumentacji	8
3.	Konstruowanie i ocenianie narzędzi sprawdzających argumentację etyczną	8
4.	Ewaluacja jakości kształcenia etycznego i warsztat pracy nauczyciela	6
5.	Stymulowanie badawczej postawy uczniów w zakresie etyki	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student zna i rozumie specyficzne metody kształcenia etycznego, w tym analizę przypadków moralnych, rozważania nad wartościami oraz znaczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych w nauczaniu etyki.	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student zna i rozumie specyfikę oceniania w nauczaniu przedmiotu etyka, rodzaje oceniania dostosowane do charakteru przedmiotu oraz funkcje oceny w kształtowaniu postaw etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W11.	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student zna i rozumie metody konstruowania narzędzi oceniania w etyce, w tym testów wiedzy etycznej, sprawdzianów z analizy dylematów moralnych oraz alternatywnych form sprawdzania osiągnięć uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i	Student zna i rozumie warsztat pracy nauczyciela etyki, właściwe wykorzystanie czasu lekcji, metody ewaluacji jakości kształcenia etycznego oraz konieczność systematycznej analizy	Dyskusja na zajęciach

	ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	
D.1/E.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	Student potrafi identyfikować i formułować zadania dydaktyczne w etyce zgodne z celami kształcenia, wymaganiami podstawy programowej oraz kompetencjami kluczowymi	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału;	Student potrafi przeanalizować i zaplanować optymalny rozkład treści programowych etyki w cyklu rocznym i wieloletnim, dostosowując go do specyfiki grup uczniowskich	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	Student potrafi konstruować i stosować różnorodne narzędzia oceniania w etyce, formułować rzetelne i obiektywne oceny pracy uczniów zarówno klasowej, jak i domowej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U9.	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	Student potrafi projektować i konstruować sprawdziany, testy i inne narzędzia służące ocenie konkretnych umiejętności etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K3.	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	Student jest gotów do motywowania uczniów do podejmowania samodzielnych badań nad zagadnieniami etycznymi oraz systematycznej refleksji nad własnym rozwojem moralnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student jest gotów do kształtowania u uczniów odpowiedzialnych postaw wobec technologii cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej w kontekście etycznym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	Student jest gotów do systematycznego budowania u uczniów spójnego systemu wartości etycznych, rozwijania dojrzałych postaw moralnych oraz kształtowania kompetencji komunikacyjnych w zakresie dialogu etycznego	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Realizacja czterech ćwiczeń sprawdzających, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki. red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1., D.1/E.1.W2., D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W9., D.1/E.1.W10., D.1/E.1.W11., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.U2., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej metod, form i środków dydaktycznych stosowanych w nauczaniu etyki. Zajęcia mają przygotować do samodzielnego projektowania procesu dydaktycznego, dostosowanego do wieku, potrzeb i możliwości uczniów, a także do świadomego i refleksyjnego pełnienia roli nauczyciela etyki. Wykład obejmuje omówienie podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki nauczania etyki. Prezentowane rozwiązania metodyczne dostosowane są do pracy z uczniami na różnych etapach edukacyjnych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Filozofia edukacji jako wprowadzenie do metodyki szczegółowej	4
2.	Autonomia nauczyciela - wychowawcy	3
3.	Lekcja etyki jako Wydarzenie	3
4.	Zasady nauczania etyki w szkole podstawowej - uwzględnienie poziomu rozwoju moralnego a dobór metod	4
5.	Metody realizacji podstawy programowej nauczania przedmiotu etyka	4
6.	Tutoring i mentoring w nauczaniu etyki	2
7.	Metody aktywizujące w procesie nauczania etyki w szkole	3
8.	Alternatywne metody nauczania etyki	3
9.	Ocenianie i diagnoza w nauczaniu etyki - konstruowanie narzędzi oceniani	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	Student wyjaśnia miejsce etyki w podstawie programowej i planach nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz jej relacje z innymi przedmiotami humanistycznymi	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	Student omawia podstawę programową etyki, cele wychowawcze i edukacyjne przedmiotu, treści nauczania dostosowane do różnych etapów rozwoju uczniów oraz strukturę wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i	Student charakteryzuje kompetencje nauczyciela etyki, znaczenie autorytetu moralnego, zasady komunikacji z	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	uczniami różnych grup wiekowych oraz formy współpracy z rodzicami i środowiskiem szkolnym w kontekście wychowania etycznego	
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student charakteryzuje różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści przedmiotu etyka.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów	Student wymienia specyficzne metody kształcenia etycznego, w tym analizę przypadków moralnych, rozważania nad wartościami oraz znaczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych w nauczaniu etyki.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;		
D.1/E.1.W10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student omawia specyfikę oceniania w nauczaniu przedmiotu etyka, rodzaje oceniania dostosowane do charakteru przedmiotu oraz funkcje oceny w kształtowaniu postaw etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W11.	egzaminu kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student wyjaśnia metody konstruowania narzędzi oceniania w etyce, w tym testów wiedzy etycznej, sprawdzianów z analizy dylematów moralnych oraz alternatywnych form sprawdzania osiągnięć uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału;	Student analizuje i planuje optymalny rozkład treści programowych etyki w cyklu rocznym i wieloletnim, dostosowując go do specyfiki grup uczniowskich	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i	Student nawiązuje i utrzymuje konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	środowiskiem pozaszkolnym;		
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje etyczne i moralne, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie postaw moralnych u uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład (konwersatoryjny), metoda przypadków (case study), analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach ind. i gr.	7	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	1,5
	przygotowanie do egzaminu (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	17	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Egzamin ustny z zagadnień podejmowanych na wykładzie. Trzy pytania każde za 4 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na wykładach. (max. 10pkt)

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	W. Kamińska, <i>Metodologiczna konstrukcja dziedziny dydaktyki etyki</i> . Warszawa 2014.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
3.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.
4.	Ł. Krzywoń, <i>Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą</i> . Lublin 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki. red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.
5.	M. Bała, J. Jeziorska, S. Zalewska, <i>Pokońcać mądrość Zarys dydaktyki filozofii i etyki</i> , Warszawa 2009.
6.	R. Fisher, <i>Uczymy jak myśleć</i> , Warszawa 1999.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 4
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W2. D.1/E.1.W8., D.1/E.1.W13., D.1/E.1.U8., D.1/E.1.U9., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K3., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest doskonalenie umiejętności metodycznych związanych z nauczaniem etyki, obejmujących ocenianie, diagnozowanie oraz ewaluację, z jednoczesnym podkreśleniem wychowawczego charakteru tego przedmiotu. Ćwiczenia przyjmują formę warsztatów, w których szczególnie nacisk kładzie się na praktyczne zastosowanie metod dydaktycznych charakterystycznych dla edukacji etycznej. Studenci przygotowują i realizują krótkie lekcje, wykorzystując różnorodne techniki aktywizujące uczniów. W toku zajęć uczestnicy opracowują konspekty i scenariusze zajęć dopasowane do specyfiki poszczególnych grup wiekowych, uwzględniając indywidualne potrzeby uczniów.

	Dodatkowo projektują sytuacje dydaktyczne sprzyjające rozwijaniu refleksji moralnej i etycznego myślenia, tworząc atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania. Warsztatowy charakter zajęć pozwala studentom nie tylko poznać zasady i techniki nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, ale także sprawdzić je w praktyce poprzez własne doświadczenie dydaktyczne.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie i prowadzenie lekcji etyki	10
2.	Techniki pracy warsztatowej w edukacji etycznej	4
3.	Praktyczne ujęcie treści etycznych	6
4.	Ocena i wspieranie rozwoju uczniów	6
5.	Etyka w kontekście społeczności szkolnej	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	identyfikuje podstawę programową, analizuje cele kształcenia i treści nauczania etyki, porównuje treści z różnych etapów edukacyjnych, wskazuje kompetencje kluczowe w edukacji etycznej (1,2)	prezentacja na zajęciach.
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w	projektuje przestrzeń klasy sprzyjającą pracy w grupie, dobiera i wykorzystuje środki dydaktyczne (1,2)	Projekt indywidualny

	rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;		
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	analizuje rolę rozwijania kompetencji społeczno-emocjonalnych (temat 3), proponuje ćwiczenia kształtujące współpracę i wartości etyczne (temat 3), ocenia sposoby budowania postaw komunikacyjnych i kulturowych (temat 3).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	ocenia prace uczniów w sposób merytoryczny i rzetelny, formułuje uzasadnione komentarze (temat 4, 5)	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U9.	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	konstruuje sprawdzian z zakresu etyki (temat 4), opracowuje zadania dostosowane do poziomu grupy (temat 4,5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	rozpoznaje typowe błędy uczniów (temat 3), analizuje ich przyczyny (temat 3), wykorzystuje je do planowania działań dydaktycznych (temat 1–5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	przeprowadza diagnozę wstępną wiedzy i umiejętności ucznia (temat 4), interpretuje wyniki diagnozy (temat 4).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	dostosowuje metody pracy do różnych stylów uczenia się uczniów (temat 2–3), modyfikuje zadania dydaktyczne (temat 4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K3.	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	zachęca uczniów do podejmowania działań badawczych (temat 3), stosuje metody sprzyjające aktywności poznawczej (temat 1, 2).	Projekt indywidualny

D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	organizuje pracę zespołową uczniów (temat 4), wykorzystuje metody grupowego rozwiązywania problemów (temat 3–4).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	rozwija u uczniów krytyczne myślenie poprzez zadawanie pytań (temat 2–3), konstruuje ćwiczenia wymagające samodzielności poznawczej (temat 3).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	kształtuje nawyk systematycznego uczenia się poprzez różne źródła wiedzy (temat 2), wykorzystuje Internet i multimedia w pracy dydaktycznej (temat 4–5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	stymuluje uczniów do samodzielnego uczenia się (temat 5), proponuje zadania rozwijające kompetencje do uczenia się przez całe życie (temat 5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Realizacja czterech **ćwiczeń sprawdzających**, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	1. R. Fisher, <i>Uczymy jak myśleć</i> , Warszawa 1999 2. B. Hiszpańska, <i>Pomóż młodzieży znaleźć wartości - drogowskazy</i> , Warszawa 1994 3. J. Jeziorska, <i>Wybrane metody uczenia się i nauczania</i> , Warszawa 2003 4. J. Kruk, <i>Filozoficzno-pedagogiczne aspekty rozumienia tekstu</i> , Kraków 1998 5. M. Lipman, A.M. Sharp, F.S. Oscanyan, <i>Filozofia w szkole</i> , Warszawa 1996
2.	
3.	
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	M. Bała, J. Jezierska, S. Zalewska, <i>Pokochać mądrość. Zarys dydaktyki filozofii i etyki.</i>
2.	<i>Sposób na filozofię. Kluczowe zagadnienia z dydaktyki przedmiotowej</i> , J. Grzybowski, A. Jaworska, A. Kazimierczak-Kucharska, A. Norwa, A. Waleszczyński, S. L. Zalewska.
3.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej 1
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni (co 2 lata)
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.U1, D.1/E.1.U3, D.1/E.1.U4, D.1/E.1.U5, D.1/E.1.U6, D.1/E.1.U7, D.1/E.1.U8, D.1/E.1.U9, D.1/E.1.U10, D.1/E.1.U11, D.1/E.1.K1, D.1/E.1.K2, D.1/E.1.K3, D.1/E.1.K4, D.1/E.1.K5, D.1/E.1.K6, D.1/E.1.K7, D.1/E.1.K8
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1,5
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia, który(a) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji filozoficznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje filozofii, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia filozoficznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji dostosowanych do programu nauczania.

	Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do praktyki nauczania filozofii - analiza podstawy programowej i wymagań	4
2.	Projektowanie sytuacji dydaktycznych i konspektów lekcji oraz symulacje mini-lekcji	10
3.	Metody aktywizujące w nauczaniu filozofii - warsztaty praktyczne	8
4.	Diagnoza, ocenianie i ewaluacja w nauczaniu filozofii	6
5.	Ewaluacja i refleksja nad praktyką nauczania	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	identyfikuje i formułuje zadania dydaktyczne z filozofii zgodne z celami kształcenia filozoficznego, wymaganiami podstawy programowej dla szkół ponadpodstawowych oraz kompetencjami kluczowymi w zakresie myślenia krytycznego i argumentacji	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	identyfikuje i wykorzystuje powiązania treści filozoficznych z innymi przedmiotami humanistycznymi,	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	dostosowuje język filozoficzny i sposób komunikacji do poziomu rozwoju intelektualnego uczniów szkół ponadpodstawowych, przekładając na działania abstrakcyjne pojęcia filozoficzne przez konkretne przykłady i analogie	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	projektuje i przeprowadza sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie filozofii, w tym eksperymenty myślowe, dylematy filozoficzne, debaty oraz projekty popularyzujące myślenie filozoficzne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	nawiązuje i utrzymuje konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie promowania myślenia filozoficznego i krytycznego wśród młodzieży	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające

D.1/E.1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	dobiera i stosuje odpowiednie metody pracy oraz środki dydaktyczne w nauczaniu filozofii, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów i specyfikę myślenia abstrakcyjnego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	konstruuje i stosuje różnorodne narzędzia oceniania w filozofii, formułuje rzetelne i obiektywne oceny prac filozoficznych uczniów, uwzględniając specyfikę oceniania myślenia krytycznego i argumentacji	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	projektuje i konstruuje sprawdziany, testy i inne narzędzia służące ocenie konkretnych umiejętności filozoficznych uczniów, w tym rozumienia tekstów filozoficznych, analizy argumentacji i konstruowania własnych rozumowań	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	rozpoznaje typowe błędy w rozumowaniu filozoficznym uczniów oraz konstruktywnie wykorzystywać je w procesie kształtowania właściwych nawyków myślenia krytycznego i logicznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	przeprowadza diagnozę wstępną kompetencji filozoficznych uczniów, ich poziomu myślenia abstrakcyjnego oraz gotowości do podejmowania refleksji filozoficznej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	dostosowuje metody nauczania filozofii do różnych stylów myślenia i uczenia się uczniów, uwzględniając indywidualne predyspozycje do filozofowania	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	aktywnie promuje wiedzę filozoficzną i myślenie krytyczne wśród uczniów oraz w szerszym środowisku, organizując wydarzenia filozoficzne i projekty popularyzatorskie	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	motywuje uczniów do podejmowania samodzielnych badań filozoficznych, eksploracji problemów egzystencjalnych oraz systematycznej refleksji nad własnymi przekonaniami i wartościami	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów	kształtuje u uczniów krytyczne podejście do informacji w mediach cyfrowych oraz etycznego podejścia do korzystania z	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

	cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	zasobów internetowych w kontekście badań filozoficznych	
D.1/E.1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	systematycznie rozwija u uczniów umiejętności dialogu filozoficznego, współpracy intelektualnej i grupowego rozwiązywania problemów filozoficznych w atmosferze wzajemnego szacunku	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	stwarza możliwości systematycznego budowania u uczniów spójnego systemu wartości filozoficznych, rozwijania dojrzałych postaw refleksyjnych oraz kształtowania kompetencji komunikacyjnych w zakresie dyskursu filozoficznego	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	stymuluje u uczniów ciekawość filozoficzną, zachęca do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na fundamentalne pytania oraz samodzielności w formułowaniu własnych stanowisk filozoficznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	rozwija u uczniów nawyk systematycznej lektury filozoficznej, krytycznej analizy źródeł i odpowiedzialnego korzystania z zasobów internetowych w badaniach filozoficznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	15	0,5
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Realizacja czterech **ćwiczeń sprawdzających**, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	M. Bała, Filozofia w ćwiczeniach, Pelplin 2003.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Ł. Krzywoń, Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą. Lublin 2019.
2.	K. Szymanek, K. A. Wieczorek, A. S. Wójcik, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów. Warszawa 2012.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
 - ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
 - lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
 - wykład kierunkowy
 - wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
 - seminarium dyplomowe
- (sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
- (zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1, D.1/E.1.W2, D.1/E.1.W3, D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W5, D.1/E.1.W6, D.1/E.1.W7, D.1/E.1.W8, D.1/E.1.W9, D.1/E.1.W10, D.1/E.1.W11, D.1/E.1.W12, D.1/E.1.W13, D.1/E.1.W14, D.1/E.1.W15, D.1/E.1.U2, D.1/E.1.K9
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej metod, form i środków dydaktycznych stosowanych w nauczaniu filozofii. Zajęcia mają przygotować do samodzielnego projektowania procesu dydaktycznego, dostosowanego do potrzeb i możliwości uczniów. Wykład obejmuje omówienie podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki nauczania filozofii. Prezentowane rozwiązania metodyczne dostosowane są do realizacji podstawy programowej z filozofii.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Filozofia edukacji jako wprowadzenie do metodyki szczegółowej	4
2.	Podstawa programowa nauczania filozofii: poziom podstawowy i rozszerzony - analiza	4
3.	Nauczanie filozofii w kontekście innych przedmiotów	2
4.	Programy nauczania filozofii - analiza	3
5.	Lekcja filozofii czy historia idei? Metodyka realizacji treści kształcenia	4
6.	Zasady nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej - uwzględnienie poziomu rozwoju moralnego	2
7.	Metody realizacji podstawy programowej nauczania filozofii	4
8.	Metody aktywizujące w procesie nauczania filozofii	2
9.	Alternatywne metody nauczania filozofii	2
10.	Arkusze maturalne z filozofii - analiza i przygotowanie uczniów	3
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	Student wyjaśnia miejsce filozofii w podstawie programowej dla szkół ponadpodstawowych, jej rolę w kształtowaniu kompetencji kluczowych oraz relacje z innymi przedmiotami humanistycznymi w kontekście przygotowania uczniów do matury i studiów wyższych	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	Student omawia podstawę programową filozofii w szkole ponadpodstawowej, cele kształcenia filozoficznego, strukturę wiedzy filozoficznej oraz treści nauczania dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego uczniów w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu	Student wyjaśnia teoretyczne podstawy integracji filozofii z innymi przedmiotami, zasady projektowania procesu kształcenia filozoficznego oraz metodykę analizowania, modyfikowania i tworzenia programów nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	kształcenia oraz rozkładu materiału;		
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student charakteryzuje specyficzne kompetencje nauczyciela filozofii, znaczenie autorytetu intelektualnego, zasady komunikacji filozoficznej z młodzieżą oraz teoretyczne podstawy moderowania dyskusji filozoficznych i współpracy ze środowiskiem szkolnym	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student wymienia różnorodne metody nauczania filozofii, w tym metodę sokratejską, dyskusję filozoficzną, analizę tekstów filozoficznych, eksperymenty myślowe oraz teoretyczne zasady doboru metod adekwatnych do specyfiki myślenia filozoficznego	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub	Student omawia metodykę nauczania poszczególnych działów filozofii (ontologia, epistemologia, etyka, estetyka, filozofia polityczna), dostosowanie oddziaływań do różnych	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	stylów myślenia uczniów oraz typowe błędy w rozumowaniu filozoficznym i sposoby ich wykorzystania dydaktycznego	
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	Student wyjaśnia specyfikę organizacji zajęć filozoficznych, potrzebę indywidualizacji w nauczaniu myślenia abstrakcyjnego, formy pracy charakterystyczne dla filozofii.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów	Student opisuje zasady organizacji przestrzeni dla zajęć filozoficznych, dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych specyficznych dla filozofii, edukacyjne zastosowania technologii w nauczaniu filozofii.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	edukacyjnych i projektowania multimediiów;		
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student charakteryzuje specyficzne metody kształcenia filozoficznego, w tym analizę argumentacji, krytyczną analizę tekstów oraz teoretyczne podstawy odpowiedzialnego wykorzystywania mediów cyfrowych w kontekście filozofii i etyki informacyjnej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student przedstawia specyfikę oceniania w nauczaniu filozofii, teoretyczne podstawy różnych rodzajów oceniania myślenia filozoficznego oraz funkcje oceny w rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia i argumentacji uczniów	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W11.	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student wyjaśnia teoretyczne podstawy konstruowania narzędzi oceniania w filozofii, w tym egzaminu maturalnego z filozofii, testów rozumienia tekstów filozoficznych oraz alternatywnych form sprawdzania umiejętności filozofowania	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy poziomu rozwoju myślenia abstrakcyjnego uczniów, sposoby rozpoznawania predyspozycji do filozofowania oraz teoretyczne podstawy wspomagania rozwoju krytycznego myślenia i zdolności argumentacyjnych	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	Student wyjaśnia rolę filozofii w rozwijaniu umiejętności współpracy intelektualnej, grupowego rozwiązywania problemów filozoficznych i etycznych oraz teoretyczne podstawy budowania systemu wartości i kształtowania postaw refleksyjnych u uczniów	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	Student omawia warsztat pracy nauczyciela filozofii, specyfikę wykorzystania czasu na lekcjach filozoficznych, teoretyczne podstawy ewaluacji jakości kształcenia filozoficznego oraz metodykę analizy i oceny własnej pracy dydaktycznej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	Student wymienia teoretyczne podstawy kształtowania pozytywnego stosunku do filozofii, metody rozwijania ciekawości poznawczej i zdumienia filozoficznego, strategie motywowania do samodzielnego myślenia filozoficznego oraz przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U2	przeanalizować rozkład materiału;	Student analizuje i planuje optymalny rozkład treści programowych filozofii w cyklu wieloletnim, uwzględniając progresję trudności filozoficznej i specyfikę rozwoju myślenia abstrakcyjnego uczniów	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje filozoficzne oraz pełni rolę wzorca intelektualnego dla uczniów, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie ich postawy filozoficznej i motywacji do samodzielnego myślenia	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
------------	--	--	--------------------------------------

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład (konwersatoryjny), metoda przypadków (case study), analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	7	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	1,5
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	17	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Egzamin ustny z zagadnień podejmowanych na wykładzie. Trzy pytania każde za 4 pkt.
(max. 12 pkt)

Dyskusje na wykładach. (max. 10pkt)

Ocena	Punkty	Zakres procentowy
niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	K. Śleziński, Zarys dydaktyki filozofii, Kraków 2000
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.
3.	Ł. Krzywoń, Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą, Lublin 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	M. Lipman, A.M. Sharp, F.S. Oscanyan, Filozofia w szkole, Warszawa 1996
2.	R. Fisher, Uczyśmy jak myśleć, Warszawa 1999
3.	M. Bała, J. Jeziorska, S. Zalewska, Pokochać mądrość Zarys dydaktyki filozofii i etyki, Warszawa 2009.
4.	M. Bała, Filozofia w ćwiczeniach, Pelplin 2003.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka etyki – szkoła podstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki etyki w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły podstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje etyki pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap aktywny

	(samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela etyki w szkole podstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 6-14 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły podstawowej w zakresie edukacji etycznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu etyka w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły podstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole podstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania etyki w szkole podstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje etyki dla uczniów szkoły podstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji etycznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie etyki	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka etyki – szkoła podstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki etyki w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły podstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje etyki pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap

	obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap aktywny (samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela etyki w szkole podstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 6-14 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły podstawowej w zakresie edukacji etycznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu etyka w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły podstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole podstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania etyki w szkole podstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje etyki dla uczniów szkoły podstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji etycznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie etyki	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka filozofii – szkoła ponadpodstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki filozofii w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły ponadpodstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje filozofii pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap

	aktywny (samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela filozofii w szkole ponadpodstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 15-19 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły ponadpodstawowej w zakresie edukacji filozoficznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu filozofia w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły ponadpodstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje filozofii dla uczniów szkoły ponadpodstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji filozoficznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie filozofii	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: psychologiczno-pedagogiczne
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu kształcenia nauczycielskiego
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	B.3.W1., B.3.W2., B.3.W3., B.3.U1., B.3.U2., B.3.U3., B.3.U4., B.3.U5., B.3.U6., B.3.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Pedagogika ogólna” i „Psychologia”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe psychologiczno-pedagogiczne zapoznają studentów z organizacją i funkcjonowaniem szkoły jako instytucji edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praktyki mają charakter obserwacyjno-analityczny z elementami aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły. Studenci poznają strukturę organizacyjną placówki, dokumentację programową oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom.

	Przygotowanie studentów do świadomego i kompetentnego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych nauczyciela poprzez poznanie organizacji szkoły oraz zdobycie podstawowych umiejętności obserwacji i analizy procesów pedagogicznych zachodzących w środowisku szkolnym.
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Poznanie środowiska szkolnego i dokumentacji placówki	6
2.	Obserwacja pracy wychowawczej i zasad bezpieczeństwa	8
3.	Analiza integracji działań dydaktyczno-wychowawczych	8
4.	Obserwacja działań pozalekcyjnych i przygotowanie własnych działań	6
5.	Samodzielne działania wychowawcze i ewaluacja doświadczeń	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
B.3.W1.	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	identyfikuje i charakteryzuje podstawowe zadania szkoły w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, analizuje specyfikę funkcjonowania placówki oświatowej w wymiarze społecznym	ocena opiekuna praktyk
B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego	omawia strukturę organizacyjną szkoły, interpretuje dokumenty programowe placówki, wyjaśnia cele i założenia programu wychowawczo-profilaktycznego oraz przedstawia zasady funkcjonowania doradztwa zawodowego w szkole	ocena opiekuna praktyk
B.3.W3.	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	wymienia i objaśnia procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole, identyfikuje zagrożenia dla uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz opisuje zasady nadzoru pedagogicznego podczas zajęć i wycieczek	ocena opiekuna praktyk
B.3.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	obserwuje i analizuje metody pracy wychowawczej nauczyciela, ocenia skuteczność różnych form oddziaływań wychowawczych, formułuje wnioski dotyczące doskonalenia pracy wychowawczej	ocena opiekuna praktyk
B.3.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo- -wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	analizuje sposób łączenia celów dydaktycznych z wychowawczymi podczas lekcji, identyfikuje metody kształtowania postaw uczniów w trakcie nauczania przedmiotowego	ocena opiekuna praktyk

B.3.U3.	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	analizuje proces podejmowania decyzji dotyczących uczniów, obserwuje współpracę nauczycieli oraz pracy zespołowej w szkole	ocena opiekuna praktyk
B.3.U4.	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- - wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	obserwuje i analizuje sposoby sprawowania opieki nad uczniami poza salą lekcyjną, identyfikuje i dobiera metody zapobiegania konfliktom oraz opisuje organizację zajęć pozalekcyjnych	ocena opiekuna praktyk
B.3.U5.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	projektuje scenariusz zajęć wychowawczych dostosowany do potrzeb klasy, przeprowadza działania wychowawcze oraz ewaluje skuteczność zastosowanych działań wychowawczych	ocena opiekuna praktyk
B.3.U6.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	identyfikuje i opisuje sytuacje wychowawcze wymagające interwencji, analizuje przyczyny problemów behawioralnych uczniów, proponuje rozwiązania trudnych sytuacji pedagogicznych	ocena opiekuna praktyk
B.3.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy	wykazuje gotowość do aktywnej współpracy z opiekunem praktyk, inicjuje rozmowy z nauczycielami w celu pogłębienia wiedzy pedagogicznej	ocena opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej cząstkowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Szkolny program profilaktyczny i wychowawczy
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)